ORAS

Debesuota ir šilčiau; vakare galima tikėtis lietaus.
Saulė teka 6:30; leidžiasi 7:04.

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XL. Kaina 5c Ill. Pirmadienis, Rugsėjo-September 14 d., 1953 Price 5c No. 216

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave Gr.

JAV NOTA MOKSVAI DĖL LAIVU GRAŽINIMO

VOKIETIJOS RINKIMAI IR PRANCŪZIJA

PARYŽIUS. — Jei Vakarų Vokietijos rinkimai labai sustiprino kanclerio Konrad Adenauerio poziciją, tai tuo pačiu metu jie labai susilpnino Prancūzijos vaidmenį Europoje. Iki šiol pagal Šiaurės Atlanto susitarimą į Prancūziją buvo žiūrima kaipo į svarbiausią kontinentalės Europos valstybę, kuri turėjo sudaryti lyg ir branduolį Šiaurės Atlanto Pakto Organizacijai (valstybėms, kurios yra susitarusios sudaryti bendrą armiją Vakarų Europai ginti).

Iki šiol sudarymas bendros armijos ėjo gana nesklandžiai. Ir tai labiausiai dėl to, kad Prancūzija vis negali atsikratyti baimės, kurią ji jaučia Vokietijos atžvilgiu. Ji nenori, kad Vokietija sustiprėtų. Girdi, jei Vokietija militariniu atžvilgiu vėl sustiprės ,tai ji vėl pasidarys Prancūzijai pavojinga. Be to, prancūzai vis tvirtino, jog nėra jokios garantijos, kad Vokietijoje vėl neįsigalės naciai, kurie per paskutinius kelis mėnesius rodė didelį aktyvumą.

Tačiau rinkimai parodė, jog Vakarų Vokietijoje nei naciai, nei komunistai neturi mažiausios progos paimti valdžią į savo rankas. Rinkimų rezultatai kairiausiems ir dešiniausiems elementams buvo tiesiog katastrofiški: į parlamentą nei vieni, nei kiti nepravedė nė vieno atstovo!

Akivaizdoje to fakto Prancūzija nebegali priešintis Vokietijos didesnei rolei Šiaurės Atlanto Pakto Organizacijoje. Ir vis dėlto net ir dabar Prancūzija negali atsipalaiduoti baimės Vokietijos atžvilgiu.

Paryžiuje gyveną diplomatai ir politikai yra tos nuomonės, jog Prancūzija gali būti visiškai nustumta į šalį, jei ji ir toliau darys viską, kad Vokietija pasiliktų silpna ir nepajėgi. Jie mano, kad Amerika gali pritrūkti kantrybės, jei Prancūzija vis negalės susitvarkyti ir nebus sukalbama. Tuo atveju Amerika gali pasirinkti Vokietiją kaipo dominuojančią Vakarų Europoje valstybę, kurios balsas ir NATO ginkluotų jėgų sudarysme pasidarys labai svarus.

Propagandiniai balionėliai

NUERNBERG, Vokietija. — Šalia kitų šaltojo karo su Sovietų Rusija metodų vartojami ir vandenilio pripildyti balionėliai, kurie paleidžiami į rytus su pritvirtinta prie jų propagandine medžiaga. Šio mėnesio pradžioje iš Vakarų Vokietijos miesto Hof į rytus pavėjui paleista tokių balionėlių net 5,000. Apskaičiuojama, kad esant palankiam vėjui, balionėliai gali padaryti iki 1,000 mylių per 10—12 valandų.

Bet tenka apgailestauti dėl jų propagandinės medžiagos veiksmingumo. Vokiečių spauda rašo, kad šalia atsišaukimų svarbiausią balionėlių propagandinį turinį sudarė rusų kalba išleistos . . . šventojo rašto knygos. Kažin ar šventasis raštas daug gali prisidėti prie prispaustų Rusijos žmonių revoliucinių nuotaikų paskatinimo?

NAUJAS INDIJOS VALSTIEČIŲ SĄJUDIS

NEW DELHI, Indija. — Indijoje yra nemaži nedirbamos žemės plotai, kurie priklauso stambiems žemvaldžiams. Toji žemė yra paverčiama dirvonais arba pievomis ir iš jos mažai naudos tėra. Tuo tarpu milijonai gyventojų turi pasitenkinti mažyčiais žemės sklypeliais, kurių nepakanka prasimaitinimui. Todėl valstiečių tarpe nepasitenkinimas vis didėja. Pakanka agitatoriams nurodyti tą nelygybę, kad valstiečiai imtųsi tokių priemonių, kurios įstatymais yra draudžiamos.

Štai Bombay valstybėje 3,000 valstiečių, Praja socialistų partijos pareigūnų vadovaujami, ėmė šeimininkauti stambiems žemvaldžiams priklausomose žemėse, kurios yra paverstos dirvonais. Valstiečiai ėmė tas žemes arti ir ruošti sėjai. Susirinko apie 15,000 valstiečių, kurie tam žygiui pritarė ir dirbančius drąsino.

Vienok įsimaišė valdžios organai ir to valstiečių sąjūdžio vadus areštavo. Areštuota keli šimtai valstiečių ir keli socialistų vadai, jų tarpe ir Jayaprakash Narayan, kuris yra mokslus baigęs JAV, Wisconsino universitete.

Santykiai tarp valstiečių ir stambiųjų žemvaldžių minėto žygio pasėkoje labai paaštrėjo. Valstiečiai jau organizuojasi ir skelbia boikotą, kurio esmė yra ta, kad jie neis žemvaldžiams dirbti, kai ateis laikas nuo laukų derlius nuimti.

Sunki komunistinės Kinijos ekonominė pdėtis

HONG KONG. — Korėjos karas buvo labai sunki našta komunistinei Kinijai. Jos ištekliai baigė išsekti ir todėl ji nebegalėjo ilgiau karo tęsti ir sutiko pasirašyti karo paliaubų sutartį. Nuostoliai fronte buvo pusėtinai dideli. Tačiau Kinija žmonių turi. Be to, į Korėją buvo pasiųsti daugiausia tie kariai, kurie kariavo nacionalistų armijose, o vėliau pasidavė komunistams. Jų ryšiai su namiškiais buvo labai silpni, todėl jie mažiau ir pasigendami.

Karas labiausiai palietė ekonominį Kiniojs gyvenimą. Pramonė Kinijoje yra menkai išvystyta ir niekad ji negali gyventojų pačius būtiniausius reikalavimus patenkinti. O kai karo metu teko daugiausia dėmesio kreipti į kariuomenę, tai pramonė dar labiau susilpnėjo. Tuo tarpu nuostoliai karo fronte buvo labai dideli. Nuolatiniai aviacijos bombardavimai naikino susisiekimo priemones (sunkvežimius, džipus, etc.), ginklus, amuniciją ir kitas karo medžiagas. Silpnai Kiniojs pramonei buvo nelengva pristatyti naujų ginklų ir amunicijos į vietą sunaikintų. Pasak anglų "klausomajame punkte" gautų žinių "iš anapus bambukų sienos", tatai ir privertė kom. Kiniją nutraukti Korėjoje karą, kad ji turėtų laiko atsikvėpti ir savo ekonominį gyvenimą šiek tiek sutvarkyti.

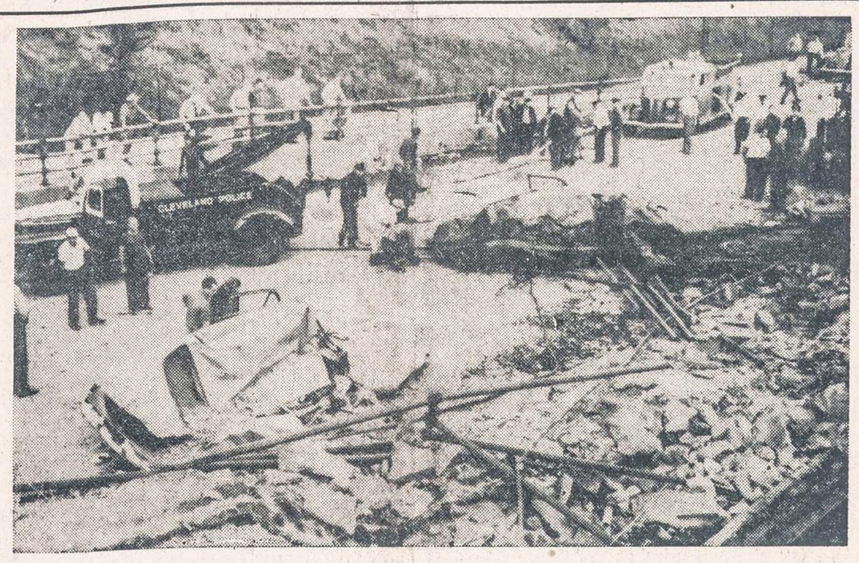

Clevelande įvyko nepaprasta eksplozija: apie viena mylia gatvės buvo eksplozijos išardyta. Viena moteris žuvo savo autmobily. Kiek žinoma, 61 asmuo sunkiau ar lengviau nukentėjo, — buvo sužeistas. Išgriauta ne tik gatvė, nukentėjo taip pat ir automobiliai, kurie stovėjo eksplozijos paliestoje srityje.

ANGLIJOS UNIJOS PASISAKĖ PRIEŠ NUSIGINKLAVIMĄ

BEVEIK VISI KOMUNISTUOJANČIŲ IR BEVENISTŲ PASIŪLYMAI BUVO ATMESTI

DOUGLAS, Isle of Man. — Čia įvyko Anglijos unijų 85-tas kongresas, kuriame dalyvavo 8 milijonų organizuotų darbininkų delegatai. Kongrese beveik visi komunistuojančių unijų ir Bevino šalininkų pasiūlymai buvo atmesti.

Paskutinėje kongreso sesijoje buvo atmestas Bevino šalininkų pasiūlymas, kad Anglija pasidarytų "trečioji jėga, kuri užpildytų tuštumą, susidariusią tarp JAV ir sovietų Rusijos". Prieš tą pasiūlymą balsavo net komunistuojantys delegatai.

Kongresas taip pat didele balsų dauguma atmetė kairiasparnių (komunistuojančių ir bevinistų) rezoliuciją, kad Anglija pradėtų nusiginkluoti (žymiai sumažintų išlaidas, susijusias su gynyba).

Kongresas taip pat pasisakė prieš pradėjimą "ankstyvos akcijos", kad konservatorių valdžia būtų kaip galima greičiau pašalinta.

Iš kitų svarbesnių kongreso nutarimų tenka paminėti šie: reikalavimai padidinti uždarbius turi būti apriboti; pramonės socializavimas negali būti akių plotu vykdomas, atseit, socializavimas privalo būti vykdomas lėtai.

EISENHOWERIO ADMINISTRACIJA IR DARBININKAI

WASHINGTON, D. C.—Martin P. Durkino rezignavimas iš Darbo sekretoriaus pareigų, kaip manoma, dar labiau pablogins santykius tarp prezidento Eisenhowerio administracijos ir organizuotų darbininkų. Administracijos pasižadėjimas remti Hartley-Tafto įstatymo kai kurias pataisas, o paskui nuo to pasižadėjimo atsisakymas sudarė labai nepalankų įspūdį organizuotų darbininkų tarpe. Stambiosios unijos, kurios visą laiką kovojo už Hartley-Tafto įstatymo atšaukimą arba bent jo pataisymą iš pat pagrindų, dabar gana griežtai nusistatys prieš prezidento Eisenhowerio administraciją. Tai administracijai prikišama, kad ji vis labiau ir labiau rūpiansi stambiojo biznio reikalais.

Naujoji Prancūzijos valdžia griežčiau reikalauja mokesčių

PARYŽIUS. — Finansų ministerijos pranešimai rodo, jog prancūzams, kurie visokiais būdais stengiasi išsisukti nuo mokesčių mokėjimo, ateina liūdnos dienos. Mokesčių kolektavimo atžvilgiu dabartinė valdžia darosi vis griežtesnė ir griežtesnė. Nusikaltėliai, kurie sukčiauja ir bando savo pajamas paslėpti, turi skaudžiai nukentėti. Štai keli pavyzdžiai. Vienas kabareto laikytojas Paryžiaus priemiesty užpildė valdžios blanką, pažymėdamas, jog jo dviejų metų pajamos siekė 43,000,000 frankų ($123,000). Tačiau paaiškėjo, jog tos pajamos buvo dvigubai didesnės. Už prigavingą mokesčių anketos užpildymą, valdžia iš jo išreikalavo 9,000,000 ($26,000) mokesčiais ir dar uždėjo pabaudą, kuri buvo du kartus didesnė, negu mokesčiai.

Vienam likerių pardavėjui pabaudos teko sumokėti net $200,000 (69,000,000 frankų). Iki šiol valdžia mokesčiais ir pabaudomis surinko 300,000,000 frankų čių mokėjimo.

Varšuvos režimas kaltina savo agentus, kad nesulikvidavo pabėgusių lakūnų

LONDONAS. — Komunistinės Lenkijos valdžią ilgą laiką tylėjo apie dviejų lenkų lakūnų pabėgimą sprausminiais sovietų lėktuvais MIG-15 į Daniją.

Partijos cenzūruojama spauda taip pat nei žodžiu neprasitarė apie lakūnų Jareckio ir Jazwinskio žygius, matyt, bijodama paskatinti kitus lakūnus pasekti jų pėdomis. Tik gerokai vėliau, keliems Londono žurnalistams pavyko nustatyti Varšuvos vyriausybės reakciją, kuri paaiškėjo iš atsitiktinai į tų žurnalistų rankas patekusių instrukcijų, išsiuntinėtų Lenkijos saugumo (lenkų MVD) užsienio skyriams.

Iš tų instrukcijų galima spręsti, kad Lenkijos vyriausybė yra nepatenkinta užsienio saugumo skyriais, kurie yra "nepakankamai budrūs ir neužtenkamai bendradarbiauja su krašto viduje esančia centrale". Nors instrukcijoje aiškiai nepasakyta, kokius netikslumus padarė užsienio skyriai, bet iš tų ir panašių pareiškimų galima spręsti, jog centras yra nepatenkintas, kad užsienyje reziduojantieji agentai Jareckio ir Jazwinskio nesulikvidavo.

Instrukcijoje pabėgėliai iškoneveikti paskutiniais žodžiais. Minėti lakūnai pavadinti "Amerikos špionažo agentais', kurie stengėsi įsigyti Lenkijos Liaudies Respublikos organų pasitikėjimą, kad galėtų atlikti Amerikos špionažo jiems pavestus uždavinius. Pajutę pavojų iš tų, "kurie budi, kad niekada Lenkijoje negrįžtų išnaudojimas žmogaus žmogumi", jie pabėgo pas savo dolerinius mecenatus. Visi pabėgėliai, kurie instrukcijoje yra išvardinti, vadinami "išdaviškomis dvėselėnomis".

MAISTO IŠTEKLIAI DIDĖJA, BET BADO NESULAIKO

ROMA. — Jungtinių Tautų maisto ir žemdirbystės organizacija paskelbė, jog 1952—1953 metais maisto ištekliai pirmą kartą pasiekė to lygio, kuris buvo prieš Antrojo Pasaulinio karo prasidėjimą. Bet nors prieškarinis lygis ir pasiektas, vienok tai nereiškia, jog pasauliui maisto jau nebetrūksta. Dalykas tokis, kad kai kuriose vietose maisto šiandien pasigaminama žymiai mažiau, negu prieš karą. Taip, pavyzdžiui, yra Tolimuose Rytuose. Ten maisto produktų gyventojas šiandien gauna 20% mažiau nekaip prieš karą. Net Pietų Amerikoje maisto ištekliai, palyginus su prieškariniais laikais, sumažėjo penkiais nuošimčiais.

Minėta organizacija apskaičiuoja, kad 70 nuošimčių viso pasaulio gyventojų negauna tokio maisto, kuris yra reikalingas tinkamai sveikatai palaikyti. Ir tą maisto nepriteklių nebus galima pašalinti siuntimu maisto produktų iš vienos vietos į kitą, kur žmonėms maisto trūksta.

(maždaug $860,000). O tai dar tik pradžia, nes valdžia yra pasimojusi imti į nagą visus, kurie bando išsisukti nuo mokesčių mokėjimo.

REIKALAUJA GRĄŽINTI 670 LAIVŲ

WASHINGTON, D. C. — J. A. V. vėl įteikė Rusijai notą, primindamos, kad, pagaliau, jau metas atsiskaityti. Dalykas tokis, kad karo metu Amerika paskolino Rusijai 670 įvairiausių laivų, nekalbant jau apie kitos rūšies pagalbą, kuri buvo teikiama pagal vadinamąjį "lend-lease" (skolinimo - nuomavimo) sutartį. Maisto, drabužių, "džipų" ir įvairių įvairiausių kitų dalykų Amerika karo metu Rusijai pasiuntė už 11 bilijonų dolerių.

Kitos valstybės jau seniai už gautas gėrybes pagal lend-lease susitarimą atsiskaitė su Amerika, bet Rusija vis delsia, nekreipdama jokio dėmesio į Washingtono priminimus. Į paskutines Washingtono dvi notas Maskva net nesiteikė nieko atsakyti. Anksčiau ji siūlė 11 bilijonų įsiskolinimą likviduoti už 300 milijonų dolerių. Apie laivų grąžinimą ji nieko neprisiminė. Amerikos reikalavimas buvo — grąžinti 670 paskolintų laivų ir sumokėti 800 milijonų dolerių. Tas reikalavimas nepasikeitė nė dabar: JAV pasekretorius Walter Bedell Smith įteikė sovietų ambasadoriui . Zarubinui notą, kurioje jis ir vėl pakartojo minėtą reikalavimą. Notoje Maskvai yra primenama, kad jau praėjo šeši metai su viršum kaip prasidėjo derybos dėl likvidavimo įsiskolinimo pagal "lend - lease" susitarimą, vienok iki šiol prie nieko konkretaus neprieita. O tai dėl to, kad Maskva nerodo nuoširdumo bei noro tą klausimą išspręsti.

JAV IR ANGLIJOS SUSITARIMAS

Jungtinės Tautos, N. Y. — JAV ir Anglija susitarė priešintis debatams ryšium su įsileidimu komunistinės Kinijos į J. T. asamblėją. Tačiau tas susitarimas galios tik iki šių metų galo. Kitais metais Anglija turės laisvas rankas. Vadinasi, ji nebus jokiais susitarimais susirišusi ir galės laisvai nusistatyti komunistinės Kinijos priėmimo į J. T. atžvilgiu.

Kiek žinoma, sovietų Rusijos atstovas Višinskis netrukus rengiasi ir vėl pasiūlyti rezoliuciją, kad komunistinė Kinija būtų į J. T. priimta. Amerika yra griežtai nusistačiusi prieš Kinijos priėmimą. Ji buvo pasiryžusi pasiūlyti savo rezoliuciją, kad komunistinės Kinijos į J. T. priėmimo klausimas nebūtų svarstomas visos šios sesijos būvy, kuri teoretiškai gali tęstis iki 1954 m. rugsėjo mėnesio. Bet kadangi tokia rezoliucija galėjo susilaukti stiprios opozicijos, tai ji susitarė su Anglija rezoliucijos turinį kiek pakeisti, — pakeisti ta prasme, kad komunistinės Kinijos įsileidimo į J. T. klausimas neturi būti svarstomas iki šių metų galo.

Tas susipratimas užkirs kelią tokiam konfliktui, kokis neseniai pasireiškė tarp Anglijos ir Amerikos J. T. asamblėjoje dėl Indijos.

Naujas karo vadas Tolimiems Rytams

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris paskyrė vyriausiu karo vadu Tolimiesiems Rytams generolą John Edwin Hull, kuris užims gen. Mark W. Clarko vietą, kai tasai spalio 30 d. išeis į atsargą.

Gen. Hull yra 58 m. amžiaus. Plačiajai visuomenei jis beveik visiškai nėra žinomas. Tačiau kariškių tarpe jis yra respektuojamas kaip nepaprastai gabus specialistas. Savo karjerą jis pradėjo Pirmojo Pasaulinio karo metu. Iš Miami universiteto (Oxford, O.) jis buvo pašauktas tarnauti armijoje. Kai karas pasibaigė, jis nutarė kariuomenėje pasilikti. Pastaruoju laiku jis ėjo generalinio štabo viršininko pavaduotojo pareigas.

Dėl žemės drebėjimo 3,000 žmonių neteko namų

NICOSIA, Cyprus. — Britai, vietos gyventojų padedami, paskubomis stato palapines 3,000 žmonių, kurie dėl žemės drebėjimo neteko namų. Tuo pačiu metu stengiamasi tuos nelaimingus žmones maistu aprūpinti.

Žemės drebėjimas įvyko pietvakarinėje Cypruso dalyje. Kiek žinoma, žuvo 40 žmonių, o sužeistųjų skaičius siekia 100 su viršum. Stroumbi kaimas buvo visiškai žemės drebėjimo sunaikintas.

Iš žemės drebėjimo paliestų kaimų gyventojai atbėgo į Paphos uostą, kur jie gyvena palapinėse. Iš Kairo anglų armiją pasiuntė 1,260 palapinių nukentėjusiems Cyprus gyventojams.

Sir Winston Churchill neatsižada savo sumanymo

WASHINGTON, D. C. — Sir Winston Churchill vis dar tikisi įtikinti Washingtoną ir Maskvą, kad "trijų didžiųjų konferencija galėtų daug pasitarnauti pasaulio taikai. Jis jau kelis kartus išreiškė tą nuomonę, kad prezidentas Eisenhoweris, sovietų Rusijos premjeras Malenkovas ir jis pats turi kurioje nors vietoje susitikti ir aptarti pačius opiausius klausimus bei surasti būdų šaltajam karui baigti. Tos jo pastangos iki šiol nedavė pageidaujamų rezultatų. Washingtonas iš viso į tokį "trijų didžiųjų" susitikimą žiūri nepalankiai. Ten reiškiama nuomonė, jog Maskva turi ne žodžiais, o darbais įrodyti, jog jai tikrai taika rūpi, tai tik tada būtų galima kalbėti apie konferenciją. Neparodė didelio entuziazmo nė Maskva Sir Winstono raginimui susitikti.

Ir vis dėlto nuo to sumanymo Churchill neatsižada. Jis vis dar mano, jog jam pasiseks tokią konferenciją suorganizuoti. Tai, sakoma, ir yra svarbiausia priežastis, kodėl jis nepasitraukia iš premjero pareigų, nežiūrint to, kad jo sveikata yra pusėtinai pašlijusi ir daktarai jam pataria "pailsėti".

Vienok, jeigu iki šių metų galo jam nepasiseks įvykdyti savo sumanymo ir konferencija pasirodys neįmanoma, tai jis, kaip Washingtone manoma, rezignuos iš premjero pareigų ir užleis savo vietą užsienio reikalų ministeriui Anthony Edenui, kuris dabar taiso savo sveikatą Graikijoje.

"DIRVA" IR KOMUNISTAI

ANDRIUS VALUCKAS

"Dirva", 36 Nr., "Balsas iš Vilniaus" pastabose, savotiškai iškraipomas "Eltos" pranešimas, iškraipomas taip kaip komunistams ir "Dirvos" tautininkams patogiau, prasilenkiant su tiesa ir su Lietuvos interesais.

Tautininkams patinka, kad Lietuvos komunistai iš Vilniaus gyrėsi, jog 1935—36 m. suvalkiečių sukilimas buvęs komunistų vadovaujamas. Atseit, pagal "Dirvą", jie dabar jau atvirai kalba, nebededa kaukės ant veido: nebėra reikalo...

Neapykanta demokratinėms Lietuvos partijoms "Dirvos" redaktorių išstūmė iš pusiausvyros: jisai nori pripažinti, kad ūkininkų masinio judėjimo organizatoriais ir vadovais buvę komunistai!... O ką tai reikštų? Tai reikštų, kad komunistai turėjo milžiniškos įtakos Lietuvos masėms, turėjo didesnės gyventojų dalies, visų ūkininkų, pritarimą. Tai būtų aiškiai Lietuvai kenksmingas aktas, tai būtų žiaurus pasijuokimas iš Lietuvos ūkininkų sąmoningumo... Tiesa, tokio sąmoningumo ūkininkams nei komunistai, nei fašistai (tautininkai) nenori pripažinti, bet taip liūdnai nebuvo ir nėra: tas ūkininkų judėjimas buvo aiškiai demokratinis, nukreiptas ir prieš fašistus ir prieš komunistus.

Komunistams dabar kaip tik yra gyvas reikalas meluoti norint tą ūkininkų judėjimą įrašyti savo sąskaiton. Jie nori meluoti dėl kelių priežasčių: 1) nori pasigirti Maskvai savo įtaka Lietuvos liaudžiai, nors, kaip žinome, tą įtaka buvo baisiai mizerna, 2) nori falsifikuoti to meto istoriją, kad ji išeitų palankesnė komunistams ir 3) nori meluoti, jog jau tuo metu ūkininkams vadovavo komunistai, būk tai nurodė laimingiausią išeitį iš sunkumų ir 4) meluoja per visą pilvą kalbėdami apie Liaudies Frontą.

"Dirvos" ir komunistų melas turi labai trumpas kojas,—nes tame pačiame pasigyrime sakoma, kad ūkininkai reikalavo: "... demokratinių laisvių, fašistinių savivaldybių panaikinimo" ir t. t. Taip, tokie reikalavimai tikrai buvo, bet jie buvo iškelti buvusių Lietuvos Prezidentų ir buvusių demokratinių Lietuvos Ministerių Pirmininkų kolektyviniam atsišaukime. Ūkininkų masės tą atsišaukimą stiprėjai parėmė ir tik **apie tos rūšies demokratinius rinkimus buvo kalba**, bet ne apie tariamus demokratinius komunistinius rinkimus, liaudies valios falsifikavimą. Komunistų tikslams pilnai užteko tautininkų išleisto 1938 m. rinkimų įstatymo, kuris gerai tiko klastoti Lietuvos liaudies valią fašistams ir vėliau komunistams, taip vadinamą Liaudies Seimą renkant: tas pat vienas kandidatų sąrašas tokiu pat keliu primesti kandidatai... Keista, kad "Dirvos" redaktorius tokių faktų labai naudingų kovojant už demokratinę Lietuvą, nenori žinoti ir netiesioginiai pasitarnauja Maskvos propagandai.

Taip pat ir ekonominiai ūkininkų reikalavimai neišėjo iš tam tikrų ribų, tą ir bolševikinis Vilniaus radijas turi pripažinti: "... ūkininkas, darbininkas, negalėdamas pakelti sunkios jį užgriūvusios naštos, atsisakė remti vyriausybę ekonomiškai ir politiškai, mokėti mokesčius ir skolas, pirkti iš varžytynių parduodamus ūkius, kol nebus sutvarkyti politiniai ir ekonominiai santykiai". Taip, bet ūkininkai nereikalavo įvesti kolchozų, neprašė, kad Kremlius atimtų jų žemes... Gaila, labai gaila, kad tokio paprasto dalyko "Dirvos" bendradarbiai, ar "Eltos" viršininkai, ir redaktoriai nesugeba suprasti, jiems arčiau prie širdies buvusios Lietuvos policiniai — fašistinės spaudos tvirtinimai, kuriems rūpėjo su žeme sumaišyti ir apjuodinti demokratinį judėjimą, ir Kremliaus davatkų šunuodegiaujanti melai, pasigyrimai.

Istorijos falsifikavimas, pasirodo, yra labai plačiai pamėgtas dalykas, juo naudojasi komunistai, tautininkai, o kartais ir kiti žmonės, kuriems ano meto įvykiai nėra palankūs.

Man neteko Smetonos kalėjime sutikti už suvalkiečių sukilimą nuteistų, nubaustų ar sušaudytų ūkininkų tarpe komunistų ar bent jų simpatikų. Priešingai, jie buvo atkaklūs komunizmo ir jų propaguojamo Liaudies Fronto priešininkai.

Komunistai siūlė patekusiems į kalėjimą ūkininkams, stoti jų kolektyvan. Jie žadėjo duoti maistą kaliniams, aprūpinti laisvėje likusias šeimas, ir net apmokėti, tautininkų vyriausybės paskirtą, trijų litų mokestį už atsėdėtą parą kalėjime. Nežiūrint tikrai sunkių daugelio ūkininkų sąlygų, nežiūrint labai viliojančių pažadų, **ūkininkai vieningai atsisakė** nuo bendro kolektyvo su komunistais, nuo Liaudies Fronto ir pradėjo aštrią kovą prieš jų metodus kalėjime. Bet komunistų vadovai kalėjime nenorėjo prisipažinti, kad jiems taip nepasisekė, jie matomai pranešė laisvėn, kad būk dalis ūkininkų sutikusi maistą priimti, ir kada toks maistas buvo atneštas, tai ūkininkai arba atsisakė jį priimti arba demonstrantyviai išmesdavo per kalėjimo langų grotas... Toks buvo ūkininkų atsakymas komunistams!

Ūkininkai kovojo ne tam, kad jų pasišventimą, net jų mirtį, pasisavintų Lietuvos okupantai, arba kad iš jų kovos ironiškai šaipytųsi "Dirvos" viršžmogiai, pūsdami ton pačion Maskvos burliokų dūdon, skirtų tiek daug vietos komunistų melams!...

Būdinga, kad bolševikams mane suėmus pirmas jų klausimas buvo:

—Ar dalyvavai suvalkiečių sukilime?

Ir kada aš jiems atsakiau, kad taip, tai tardytojas man pašiepiančiai paaiškino:

—Bet tai buvo buržuaziniai demokratinis judėjimas, tikslų pakenkti komunistų partijai...

Kitas klausimas, taip pat būdingas, buvo:

—Ar kovojai kalėjime prieš komunistus, prieš bendrą ūkininkų — komunistų frontą?

Tą mažą tardymo ištrauką norėjau pacituoti tik todėl, kad parodyti, jog Maskva puikiai žinojo tikruosius suvalkiečių sukilimo tikslus, vadus ir tų sukilėlių laikyseną kalėjime. Be to, Suvalkija išviso turėjo mažiausia komunistų, daug mažiau kaip kuri nors kita Lietuvos dalis, nors ir šiaip visoj Lietuvoj komunistų procentas buvo juokingai mažas, jie įsitvirtino Lietuvoje tik kruvinų Maskvos durtuvų pagelba prieš milžiniškos gyventojų daugumos valią...

Prezidentas Eisenhower ir viceprezidentas Nixon atvyko į Washingtono katedrą, kur buvo atliktos pamaldos už mirusį Aukščiausiojo Teismo vyriausią teisėją Fred M. Vinsoną

Ką reiškia "liberation" sąvoka?

Londonas. — Nevykstant Londone susispietusiems lenkų pilsudskininkams išjungti Mikolajczyko iš viešojo lenkų gyvenimo, londoniškės "Wiadomości" (žinios) su dideliu pasipiktinimu kalba apie kai kuriuos Amerikos vyriausybės sluoksnius, kurie sąmoningai remia Mikolajczyką ne tik finansiškai, bet ir moraliai. Esą, nežiūrint "vieningo" lenkų nutarimo pasmerkti Mikolajczyką ir atsiriboti nuo jo, galingų protektorių priedangoje, jo pavardė figūruoja reikšmingose lenkams vietose. Mikolajczykas kalbėjo ir kalbės lenkų vardu, nes to nori protektoriai. "Tai tokia yra Vakarų valstybių liberacija Lenkijos atžvilgiu", rašo savaitiniame savo straipsny laikraščio darbuotoja Pandora.

Įsismaginusi žurnalistė lieja savo nusivylimą Vakarų galybėmis ir toliau aiškina jų dažnai vartojamo žodžio "liberation" prasmę, kuri anot autorės vienaip suprantama emigrantų, o kitokią reikšmę turi pas anglus ir amerikonus. Pandoros nuomone, "liberation" sąvoką jokiu būdu nereiškią išlaisvinimo. Ir britai ir amerikonai "liberation" sąvoką suveda tik iki tautų, esančių už geležinės uždangos, kurstymo įvairiems išsišokimams prieš rusus, kad tuo būdu susidarytų Sovietų Sąjungai įvairūs sunkumai, bet nei vieni, nei kiti nežada aktyviai jungtis į tuos išsišokimus ir tuo labiau pavergtoms tautoms padėti. Už geležinės uždangos esančios tautos gali tikėtis tik propagandinių balionėlių, radijo transliacijų ir geriausiu atveju, protestų prieš gyventojų trėmimą, bet jokiu būdu ne kariškos akcijos, nes "liberation" jos neapima.

Laikraštis ragina žmones žiūrėti blaiviau į visokius didelių vyrų pažadus, nes tie pažadai niekada nebūna konkretūs ir visada apsiriboja tik bendrais pareiškimais, kurie neveda prie išlaisvinimo. Ir britai ir amerikonai vykdo savo politiką, kuriai pavergtos tautos yra tik įrankis.

Milijonai laukia išradėjo

Neseniai įvykusiame Amerikos nudistų, kurie susiorganizavę į vad. American Sunbathers Association, suvažiavime San Bernardino, Kalifornijoje, sąjungos prezidentas pareiškė: vienas pagrindinių nudistų rūpesčių yra kišenių neturėjimas, būnant paplūdiny. Jeigu kokiam nors išradėjui pasisektų tą trūkumą pašalinti, tai tas žmogus pasidarytų didelis turtuolis.

Vertas dėmesio pareiškimas išradėjams.

Religinis momentas arabų kovoje

Kairas, Egiptas. — Kaip žinome, savo laiku arabų ekspansija, užliejusi ne tik Afrikos, bet ir Europos nemažus plotus, vyko religinio fanatizmo priedangoje. Šiandieniniai arabų lyderiai bando išnaudoti tą, nuo senovės gyvą fanatizmą kovoje su dabartiniais ir vakarykščiais savo kraštų okupantais, pirmoje eilėje prancūzais ir anglais.

Religiniai musulmonų universiteto Al Azhar Kaire lyderiai viešai pasmerkė "bendradarbiaujančius arabus su Šiaurės Afrikoje ir Maroke viešpataujančia priespauda". "Agence France Presse" nuomone, tas pasmerkimas reiškia ekskomuniką visų musulmonų, kurie bendradarbiauja su kolonizaciniais prancūzų organais Šiaurės Afrikoje.

Neišvardindami Prancūzijos pažodžiui Al Azhar universiteto mokslininkai "kviečia visus tikinčiuosius Maroke nesilaikyti betkokių sutarčių su okupacinėmis valstybėmis ir boikotuoti tų valstybių atstovus".

Nelegaliai atvykęs atvyks legaliai

Buv. vokiečių kariuomenės karys R. Pabel, 37 m., kuris Amerikoje iš nelaisvės pabėgo ir slaptai gyveno, kitu vardu paskui vertėsi knygų prekyba Chicagoje, 1021½ Argyle St., turės išvykti atgal į Vokietiją. Bet tai tik tam, kad paskui legaliai galėtų čia atvykti ir tapti JAV piliečiu. Manoma, kad jis greitai vėl galės grįžti. Jo žmona yra amerikietė, šiuo metu laukianti antrojo kūdikio.

Skaitykite "N-nas"

NATIONAL HOMES
2, 3 AND 4 BEDROOM HOMES—RANCH STYLES
Near Calumet Expressway, 45 minutes to Chicago Loop by South Shore Electric — As low as
$995 DOWN — $58 MONTHLY
FURNISHED DISPLAY HOME
7309 WHITE OAK AVENUE
HAMMOND, INDIANA
BALDWIN BUILDERS, INC.
Open daily 5 to 8:30 P. M. Sunday 1:30 to 7:00 P. M.
HAMMOND, INDIANA
RUSSELL 7040

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.
Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS
3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226
Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

IMMIGRANTS PROTECTIVE LEAGUE
LIETUVIŲ KOMITETAS
KVIEČIA TAMSTAS Į
KONCERTĄ

Prudencija Bičkienė

SEKMADIENĮ, RUGSĖJO 20 D., 3 VAL. PO PIETŲ
INTERNATIONAL HOUSE,
1414 East 59th Street
Programoje: Artistės
Sofija Adomaitienė
ir
Prudencija Bičkienė
(Solo ir duetai)
"Ateities" Šokėjų
"Pabaigtuvių Romansas"
Po programos — tradicinė arbatėlė
Bilietas — $1.50

Žinokite kodėl vis daugiau šeimų taupo čia
Mūsiškis santaupų skyrius yra tinkamiausias investmentui pinigų, kuriuos šeimos turi investuoti atsargiai — pinigų vaikams mokslui užtikrinti, namui nusipirkti, savo gyvenimo saugumui sustiprinti. Žiūrėkite į apdraustas čia santaupas kaip į savo šeimos finansinės ateities svarbią dalį.
UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.
Telefonas: HAymarket 1-2028
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.
NEMOKAMAS PARKING LOT 1804 SOUTH HALSTED

NAUJIENOSE galima užsisakyti
ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ
Argentinoje gyvena didokas lietuvių skaičius. Pastaraisiais metais tą kraštą pasiekė dar keli šimtai lietuvių. Amerikiečiai ten turi giminių, draugų ir pažįstamų. Norintieji sekti visuomeninį Argentinos lietuvių gyvenimą yra kviečiami užsisakyti geriausią Pietų Amerikos lietuvių laikraštį — ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSĄ. Metinė jo prenumerata yra tiktai $3.00. Laikraštį gausite jei pasiųsite $3.00 Money Orderį arba čeki tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St. Chicago 8, Ill.

VICTOR BALANDA

Real Estate
Loans
Mortgages
Notary Public
3133 S. Halsted
Chicago 8, Ill.
Tel. DA 6-3859
Norėdami pirkti ar parduoti namą ar biznį pasimatykite su mumis. Turime namų ir biznių visose Chicagos kolonijose.

Angeli Beauty Shop
Specializing in Permanent and Cold Waves
Haircutting - Shaping and Tinting
1732 NO. HALSTED STREET
Phone MO 4-1446

Bus rodoma Chicagoje dvi žymiausios sovietų filmos
"ALEXANDER NEVSKY"
ir
"TSAR IVAN THE TERRIBLE"
CINEMA ANNEX THEATER
3210 W. Madison St.

MADAM
Character reader and advisor.
I have helped many, and I will help you. Bring all your problems to me. Speaks several different languages.
CRAWFORD 7-8223
3843 W. 26th St. 3213 W. 26th St.
Open 10 A. M. to 10 P. M.

A. BENIULIS ir A. STANEVIČIUS
Atlieka perkraustymus, pervežimus ir automobilių lyginimų, dažymų ir taisymo darbus.
Kreiptis perkraustymais, telefonu:
SE 3-2146 arba BI 7-7075
Taisymais, telefonu:
SE 3-2146 arba KE 8-3092
1835 CANALPORT AVE.

Perkraustome Baldus
IR KITUS ĮVAIRIUS DAIKTUS
vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Patarnaujame pigiai ir sąžininga
Kostas Eidukonis
6930 So. Talman Avenue
CHICAGO 29, ILL.
Tel. GRovehill 6-7096

NUO UŽSISENĖJUSIŲ, ATVIRŲ
SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ
IR ODOS LIGŲ
Tie, kurie kenčia nuo SENŲ ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai SĖDĖTI ir naktimis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalinti tą niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, uždėkite LEGULO Ointment. Jo gydomos ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsite ramiai miegoti naktį. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos, vadinamos "ATHLETES FOOT", sustabdo džiūvimą odos ir perplyšimą tarppirščių. Jos yra tinkamos vartoti nuo **džiūstančios ir suskilusios odos.** Jos yra geros gyduolės nuo visų išviršinių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinčių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 75c., $1.25 ir $3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis. arba atsiųskite money orderį į:

LEGULO, DEPT. J
5618 W. Eddy St., Chicago 34, Ill.

ISPANIŠKAS DZINGELIS

Kvepiančio Dzingelio šaknis turi padavimų nuo senovės, kad Dzingelis buvo vartojamas nuo išpūtimų, dusinimo, troškulio, neatgavimo kvapo, nuomario, paralyžiaus, dieglių ir skausmingų mėnesinių; uždegus kvepiančio Dzingelio šaknis yra gerai aprūkyti ligonio kambarį ir patį ligonį, suskutus šaknis darytis arbatą ir gerti, sutrynus šaknis maišyti į tabaką — rūkysi ir džiaugsiesi maloniu kvepėjimu. Svaras Dzingelio $3.00; ketvirtadalis svaro $1.00.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

TAUPYKITE
ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT
KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.
Taupykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA 12,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.
CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Tel.: GRovehill 6-7575
VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

LIETUVIŠKI KAILINIAI MANE NUVEDA Į KALĖJIMĄ

Sovietams įžengus Karaliaučiun, ėmė siausti badas. Chaosas buvo didžiausias. Žmonės mirė badu, kaip musės. Daug vaikų liko be tėvų ir globos. Gaujomis bastėsi po miestą vagiliaudami, plėšikaudami ir kitaip kombinuodami savo gyvybę išgelbėti. Tokiai padėčiai esant, sovietai pradėjo vaikus gaudyti ir talpinti neva į prieglaudos namus. Šie prieglaudos namai faktiškai buvo darbo stovyklos, kur vaikai, tikri paaugliai: 10—15 metų amžiaus, buvo varomi dirbti pačius sunkiausius darbus. Mažai maitinami ir blogai mediciniškai prižiūrimi, mirė šimtais. Tai nepakeldami, kas surasdavo bent mažiausią progą, stengėsi iš šito pragaro pabėgti. Laisvėn pakliūti tik mažam skaičiui tepavyko — kiti bebėgant buvo sovietų sargybinių nušauti, arba sugauti, mirė karceryje. Aš turėjau šiek tiek daugiau laimės, kaip kiti, ir po dviejų metų sunkaus darbo "prieglaudos namuose" atsidūriau 1947 metais Lietuvoje.

Likimas mane nuvedė netoli Pilviškių, kur Baltrušių kaime, pas gerą lietuvį ūkininką radau prieglaudą. Dirbti ir laikytis tuomet vokiečiams Lietuvoje buvo labai pavojinga, nes vietiniai lietuviai komunistai ir dažnai atvykstą enkavedistai vokiečius suimdavo ir kur tai išveždavo. Sutikti rusai ir lietuviai komunistai mūsų kitaip nevadindavo, kaip tik: "Fritz, faschist, kur tave velnias neša?...".

Gerai atsiganęs ir atšilęs vienoje vietoje ilgiau išbūti negalėjau. Metęs lengvą darbą ir gerą prieglaudą, lyg kipšo prikalbėtas, pabėgau su savo globėjo keliais sutaupytais rubliais ir naujais aviniais kailiniais. Bausmė už kiaulystę atėjo greit — nė gerai sušilti vogtais kailiniais nespėjau, kai pajutau ant savo peties sunkią, plaukais apaugusią pažįstamo milicininko ranką. Jis pristatė mane pirmiausia pas mano globėją (buvau tik 5 km. tenukeliavęs), šis dar mėgino mane teisinti ir man atleido mano padarytą vagystę, bet jo žmona (tikra ragana) milicininkui davė lašinių gabalą, kad mane pristatytų kur reikia. Sapnas tapo išsapnuotas — po kelių savaičių etapo keliu buvau pristatytas į Kauną ir uždarytas Aleksote kalėjiman, virš kurio vartų ant didžiulės lentos išskaičiau: "Detskaja Trudovaja Kolona". Tai buvo kalėjimas skirtas specialiai vaikams, kurių čia buvo apie 300 ir vyriausiam nebuvo pilnai 15 metų. Jaunuoliai, kurie ten buvo uždaryti, dirbo įvairius sunkiausius darbus pačiame kalėjime ir už jo ribų. Daugumas vaikų buvo lietuviai, tačiau netrūko ir kitų tautybių: rusų, lenkų ir vokiečių. Kalėjimas buvo saugojamas lietuvių milicininkų, tačiau pati administracija ir viršininkas buvo tikri rusai. Kamerose buvo patalpinta po 30—40 vaikų — tai buvo labai ankšta. Baigus darbus po 4—5 valandas buvome kasdien "šviečiami" politiškai ir mokoma rusų k. Kitas, ne rusų, kalbas vartoti buvo griežtai draudžiama. Kalėjime pradžioje sąlygos buvo pakenčiamos, tačiau toliau viskas pablogėjo. Kambariai žiemą nebuvo šildomi, rūbų duodavo retai ir tie patys vieni škurliai. Jei be rūbų ir šilimos galėjome šiaip taip verstis, tai be maisto buvo visiškai neįmanoma. Duonos norma dienai buvo nustatyta 600 gr., tačiau gaudavome tik 2—400 gr. Kaip taisyklė, pietums visuomet būdavo ta pati, neaiškios kilmės vandens sriuba, visų praminta "pliurze". Tik per bolševikines šventes, duodavo šiek tiek dvokiančios žuvies su bulvių koše. Už darbą buvo nustatyta mokėti kiekvienam po 100 rublių per mėnesį jau viską atskaičius už maistą ir kt., tačiau gaudavom tik po 25 rublius — kur dingdavo likusi suma niekas iš administracijos pareigūnų mums nemokėdavo paaiškinti.

Kalėjime vaikų nemušė, tik ypatingai nepaklusnius bausdavo karceriu ar išsiųsdavo Vilniaus kalėjiman. Prie tos rūšies priklausiau ir aš, ir vieną 1948 m. žiemą mane su keliolika kitų neklaužadų, atvežė Vilniun ir patalpino Lukiškių kalėjiman. Čia atmosfera nebuvo maloni, tačiau vien, kas mus pradžiugino, kad kamera buvo šildoma. Čia su kitais kaliniais susidurti neteko — kameron patalpino tik mus atvežtuosius vaikus. Nežinojome kas bus su mumis toliau ir įvairiai spėliojome — tačiau visų viena nuomonė buvo, kad Sibiro neišvengsime. Tačiau vieną ankstyvų rytą kameron įsibraižė lietuvis sargybinis ir liepė kuo skubiausiai rengtis. Pėsčiomis nuvarė stotin ir pranešė, kad būsime vežami Klaipėdon kokion tai mokyklon. Mes pradžiugome, kad nereiks vykti Rusijon, o likti Lietuvoje. Tartasis pabėgimas vedant stotin atpuolė — būtume be reikalo parizikavę savo gyvybėmis. Stotin atvyko koks tai rusas komisaras ir dviem palydovam įsakė mus pristatyti Klaipėdon, o, jei bėgtume, įsakė šauti.

Klaipėdon atvykome be ypatingų nuotykių. Pabėgti nemėginome, nes matydami, kad mus neveža Rusijon, ateityje tikėjomės geresnės progos pabėgimui.

Atvežtus Klaipėdon, patalpino Bangų gt. Nr. 5, buv. kokio tai tabako fabriko patalpose. Čia buvo jau apie 300—400 panašaus amžiaus, kaip ir aš, lietuvių, rusų ir vokiečių vaikų. Kiek prisimenu, daugumas vaikų buvo patalpinti čia politiniais motyvais. Mergaičių šiuose namuose nebuvo. Namų direktorium buvo rusas, pavarde Baudo, 3 mokytojai rusai, 6 lietuviai ir dar 7 įvairių tautybių amatams mokyti specialistai. Visi "mokiniai" buvo padalinti į 4 grupes, kuriuos buvo pavesta prižiūrėti vad. "vospitateli" — rusams. Čia veikė 8 klasių mokykla, tačiau dėl patalpų stokos buvo mokoma trys klasės vienoje patalpoje. Buvo mokoma viskas tik rusų kalba, todėl ir dabar dar lotyniškų raidžių nepažįstu. Pamokų tvarka maždaug buvo sekanti: I — pamoka: politika (čia daugiausia buvo šmeižiama Amerika ir giriama Sovietų Rusija), II — pamoka: skaitymai rusų kalba, III — pamoka: rusų kalba rašymas ir IV — pamoka: skaičiavimas. Tokia pamokų tvarka kasdien: savaitėmis, mėnesiais ir metais. Be šių dalykų dar buvo mokoma ir amatų. Veikė: šaltkalvių, kalvių ir stalių skyriai. Buvo dirbami baldai rusų šeimoms, o daugiausia, tai statinės alaus bravorui. Už darbą vaikams nebuvo atlyginama, tik retkarčiais buvo duodami kišenpinigiai. Šiuose namuose drausmė buvo didesnė, kaip Kaune ir Vilniuje — už mažiausią prasikaltimą, tuojau buvo sodinama karcerin ir nutraukiamas ir taip menkas maisto davinys. Namus iš lauko saugojo speciali NKVD ginkluota sargyba, kuriai tačiau vidun įeiti buvo uždrausta. Nežiūrint griežtos apsaugos, vistik daug vaikų pabėgdavo. "Mokykloje" buvo labai vagiama, ir todėl dieną naktį specialūs vaikai — slapukai visus kitus sekdavo.

Pradžioje tudėjome senus rūbus ir suplyšusią patalynę. Vėliau, po kokio tai "generolo" inspekcijos, buvo išduota nauji rūbai ir kiek geresnė patalynė.

Išeiti į miestą nebuvo leidžiama, tik kartais ko nors parnešti eidavo būrelis vaikų, lydimi "vospitatel'io". Pakely su niekuo nebuvo galima kalbėtis. "Mokykloje" jokių lankytojų nebūdavo — tai buvo griežtai uždrausta. Laiškus buvo galima gauti ir rašyti, tačiau jie eidavo per administracijos kontrolę. Kai kas gaudavo iš laisvės ir maisto siuntinių. Tai buvo didelė parama prie čia gaunamo blogo valgio.

Patikimi vaikai buvo kas metai imami į mišką šiai įstaigai" parūpinti malkų kūrui. Čia ir aš buvau skaitomas patikimu. Kelis kartus teko mišką kirsti netoli Kuršių Marių. Nors čia žmonės buvo ir neturtingi, bet vistik mus sušelpdavo duona ir žuvim. Šioje vietoje kiekvieną kartą išbuvome po mėnesį laiko, tačiau paskutinį kartą į čia atvyko rusų kariuomenė ir nuo to laiko ton vieton mus malkų kirsti neveždavo. Netoli miško buvo gana didelis žvejų kaimelis, apie 60 šeimų didumo. Gyventojai visi lietuviai, greičiausia atvežti iš Didž. Lietuvos, nes vokiškai visiškai nemokėjo. Kokių nors kariškų įtvirtinimų apie šią vietovę nepastebėjau. Sekančiais metais mišką kirsti mus nuvežė prie Kretingos. Kartą ten miške enkavedistai turėjo kautynes su partizanais. Po to matė pamiškėje keturių nukautų lietuvių partizanų lavonus, lietuviškose kariškose uniformose. Lavonai buvo labai sužaloti — vienam jaunuoliui ir merginai buvo peiliu perpiauti viduriai ir žarnos išvirtusios į lauką. Po šio įvykio partizanai kur tai prie Rietavos užėmė bažnytkaimį ir visus milicininkus ir komunistus pakorė. Ir pačioje Klaipėdoje, per vieną mitingą kokioje tai salėje, lietuvis partizanas nušovė vieną komunistą. Partizanas pabėgo. Komunistas tapo iškilmingai palaidotas. Tai tikras įvykis, nes apie tai 1951 m. pavasarį rašė ir Klaipėdos rusų laikraštis, kurį "mokykloje" pats skaičiau.

Pačiam Klaipėdos mieste man teko daug kartų lankytis. Mieste apie 60% gyventojų rusai — kiti lietuviai. Vokiečių yra tik apie 5%. Miestas per karą labai sugriautas ir niekas neatstatoma — gal tik kalėjimai. Gatvės labai nešvarios. Visur gatvėse pilna rusų kolonistų, kurie čia elgetauja ir vagia. Jie blogai atrodo — rūbai ir avalynė vieni škarmalai. Mieste kursuoja keli autobusai, tačiau jie yra labai seni, dažnai griūva, o didesniam vėjui esant barška atplyšę skardos gabalai.

Klaipėdoje sovietų jūrininkų nedaug — NKVD ir pasienio policijos pilna.

Kartą, man aikštėje žaidžiant sviedinį, atėjo "načalnik" ir liepė skubiai priduoti visus daiktus raštinėje, ir pasiruošti kelionėn. Buvau persigandęs, nes maniau, kad Rusijon nori išvežti, tačiau rusas tai pastebėjęs, mane ramino, sakydamas, kad vykstu Vokietijon. Ir tikrai (tai pirmas kartas kada rusas nemelavo), po ilgų formalumų ir laukimo, 1951.V.8 išvykau tėvynėn.

Taip baigė pasakoti vokietukas lietuviškų kailinių istoriją, atnešusią jam tiek daug vargo, nevilties ir ašarų...

PLB Vok. "Informacijos"

Japonijos sosto įpėdinis princas Akihito, atvykęs į Washingtoną, aplankė Baltuosius Rūmus ir pasimatė su prezidentu Eisenhoweriu.

Atrastas vaistas nuo vėžio?

Čia Vykstančiame Amerikos chemikų draugijos suvažiavime buvo pranešta, kad esąs atrastas tam tikras vaistas vėžio ligai gydyti. Jo vartojimas buvo paaiškintas komanduotojo Dudley, JAV armijos ligoninės Albans, N. Y., atstovo.

Taip pat šiame suvažiavime buvo pranešta, kad bandomos naujos medžiagos prisidengti nuo ugnies, karščio atominio bombardavimo metu. Tai tam tikros plastinės medžiagos, kurios pagaminamos iš paprastos druskos ir žibalo.

Kas skaito, rašo — "Naujienas" išsirašo.

Jei keliatės į kitą butą ar miestą, esu pasiruošęs saugiai ir tvarkingai pervežti daiktus

Ilgų metų patyrimas, pigus ir sąžiningas patarnavimas.

JUOZAS NAUJOKAITIS

6819 So. Rockwell St. WAlbrook 5-9209

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083

B.R.PIETKIEWICZ PRES.

Taupyk Tvirčiausioj Amerikos Įstaigoj

STANDARD FEDERAL turtas virš $38,000,000.00
Atsargos Fondas virš $3,250,000.00

STANDARD FEDERAL yra Federal Savings and Loan Insurance Corp. ir Federal Home Loan Bank System narys.

Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
PHONE: VIrginia 7-1141

Get a NESCO Electric Broiler-Griddle for Only 1c*

HERE'S HOW

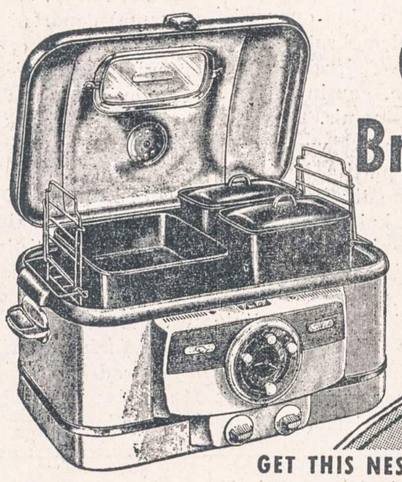

BUY THIS SUPER DELUXE 20 QT. AUTOMATIC NESCO FOR $84.95

Cook in cool comfort with America's only fully automatic Electric Roaster-Oven.

GET THIS NESCO DELUXE INFRA-RED BROILER-GRIDDLE FOR A PENNY MORE

with the purchase of the Nesco Automatic-Electric Roaster-Oven. A complete meal making center. It roasts, bakes, broils, grills, cooks complete meals.

*LIMITED TIME
LIMITED QUANTITY

BOTH FOR ONLY $84.96

NESCO 118-1-03 DELUXE 18 QT. ROASTER—OVEN. Only NESCO has rolled-edge, flavor-seal polished aluminum cover. Adjustable dial vent. Automatic thermostat control with signal light. See-thru window, cool handle. Includes 3-piece, non-breakable, full-meal cooking set, handy lift adjustable rack, cord set, recipe book.

THIS NESCO ROASTER COSTS $44.95

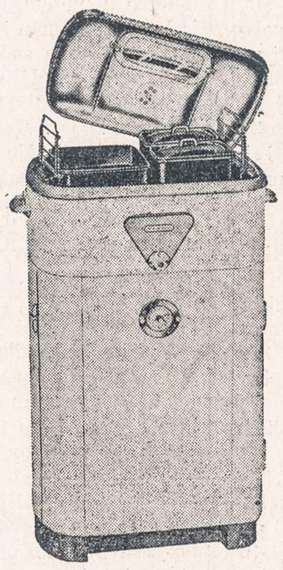

Priced without cabinet.

UNION APPLIANCES

40 SO. CLINTON STREET DEARBORN 2-4838

Open Monday and Thursday Evenings

LIETUVIŠKA KIRPYKLA

Savininkas Pr. Skripkauskas
4352 S. Western Ave.

2145 W. EVERGREEN
ARTI WICKER PARK
Trys šešių ir 1 keturių kambarių. Garu apšildomi prieky. Du po penkis, mūrinis užpakalyje. Pečiais šildomi. Po visu namu rūsys. Kewanee boileris, stokeris. Kieto medžio grindys.
PILNA KAINA $22,500
LEO MICHAEL AND SON
1951 N. WESTERN AVE.
BRunswick 8-0117
Klauskite MR. KITTO

Announcing the opening of
A. A. AARONS
PHYSICAL THERAPY CENTER AND MASSAGE INSTITUTE
Hours: 11:00 P. M. to 8:00 A. M.
• STEAM AND VAPOR BATHS
• WHIRLPOOL MASSAGE
• HEAT AND SUN LAMPS
32 West Washington Blvd.
RAndolph 6-1990
Under the personal direction of MISS VALERIE HOPPER

PRAMONINIŲ NAMŲ UŽLAIKYMAS
813 WEST 35th STREET
"Tuck-pointing", Garu nuvalymas, Mūrijimas, Išorinis dažymas, Pilnai apdrausta. Apie langus aplipdymas. 24 val. telefonu patarnavimas. Veltui apskaičiavimas.
VIrginia 7-4087—YArds 7-2641

Conversion Heating Specialists
GAS or OIL
No inconvenience during Installation
CALL
BEverly 8-0070
For Free Estimate and Consultation on your Heating Problems
Beverly Appliance & Automatic Heating Service
1711 WEST 95th STREET

CINCO
ALL - ALUMINUM
SELF STORING COMBINATION SCREEN AND STORM SASH
Also doors and porch enclosures.
CALL
EDWARD J. BRUNET
823 So. Elmwood
WAUKEGAN, ILL.
PHONE DE 6-6640
No down payment. 36 mo. to pay.
Distributed by
AIRTITE, INCORPORATED
Contractors-Engineers
333 N. MICHIGAN, CHICAGO, ILL.

PAGERINK SAVE GERESNIU MOKYMUSI
Šį rudenį įstok į
ROOSEVELT KOLEGIJĄ
Pamokos prasideda rugs. 21 d.
Rašyk arba telefonuok tiksliam laikui
ROOSEVELT COLLEGE
430 So. Michigan Ave.
CHICAGO 5, ILLINOIS
WAbash 2-3580

GUARANTEED TV SERVICE
Complete Repair Service On All Makes and Models.
We Carry a Complete Stock of Tubes.
We Also Test Them
25 Years on Archer Avenue.
Same Day Service.
ROY'S RADIO SHOP
4440 ARCHER AVE.
LAfayette 3-3978

DAN HINSLEY
CARPENTER
Remodeling — New Additions —Garages — Cement and Plaster Work — Roof Repairs.
For free estimates phone
COMMODORE 4-5030

Rašomos Mašinėlės
Speciali studentams kaina išnuomoti. Taip pat Budget planas parduodant. Adding Machines—Checkwriters—Duplicators
Matykite Mr. Charles
C. C. Office Machines
6305 So. Harvard
WEntworth 6-2100

Iš Dirbtuvės Tiesiog Jums
ĮPRASTUS PATALUS
Mūsų naujos mados springsiniai matracai yra tikrai pirma pagalba miegui. Mes atnaujiname ir pertaisome matracus ir "box springs". Dykai duodame plastikos užvalkalus ar porą "air foam" pagalvių su kiekvienu užsakymu uždengimui 2 gabalų parlor setą.
WATERS BEDDING CO.
351-353 E. 79th St. RAdcliffe 3-7444

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoj:
Metams $9.00
Pusei metų 5.00
Trims mėnesiams 2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų 5.50
Trims mėnesiams 3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Maskva Nenori Atsiteisti

Jungtinės Valstybės dar kartą priminė SSRS valdžiai, kad ji privalo atsiteisti su šia šalim, kuri paskolino jai karo metu šimtus laivų ir davė visokių medžiagų, pagal "lend-lease" sutartį, už 11 bilijonų dolerių. Valstybės sekretorius pavaduotojas Walter B. Smith pasišaukė sovietų ambasadorių Zarubiną ir pareikalavo, kad jisai praneštų savo bosams Maskvoje, jogei Washingtonas laukia jų atsakymo.

Tuo reikalu, Amerikos valdžia buvo pasiuntusi Maskvai dvi notas: vieną pereitų metų lapkričio 5 d., antrą šių metų kovo 20 d. Nė į vieną jų sovietų valdžia neatsakė.

Derybos su sovietų valdžia dėl karo skolų buvo pradėtos 1947 m. Jungtinės Valstybės sutiko nukirsti piniginio atlyginimo sumą už suteiktas Rusijai medžiagas (mašinas, ginklus, maistą, drabužius, medikamentus ir t. t.) iki 800 milijonų dolerių, bet reikalavo, kad būtų sugrąžinti 670 laivų, kurie jai buvo paskolinti ir dar tebėra jos rankose.

Bet bolševikai pasiūlė viso tik 300 milijonų dolerių pinigais, o laivus grąžinti atsisakė visai. Ir iki šiol jie neatmokėjo Amerikai nė vieno dolerio. Už visą gerą, kurį jie gavo iš Amerikos, jie atsilygina tik šmeižtais.

Be Amerikos pagalbos Sovietų Sąjunga nebūtų nieku būdu atsilaikiusi prieš vokiečius, nes jai trūko maisto, ginklų ir transporto priemonių. Raudonosios armijos ištisi pulkai ir net ištisos divizijos pasiduodavo priešui. Tik tvirtas Amerikos ir Anglijos nusistatymas padėti Maskvai išgelbėjo ją nuo pražūties.

Tačiau, kai pasibaigė karas, Kremliaus ponai atgaivino savo senąją teoriją, kad Rusija esanti "apsupta kapitalistų", kurie rengiasi ją sunaikinti. Ir prie to jie pridėjo dar naują melą, kad kapitalistai sukurstė patį Hitlerį pulti Rusiją!

Kaip su tokiais sukčiais gali civilizuotos tautos santykiauti?

Lippmanno Versija

Walter Lippmann, pusėtinai nublukęs, bet vis dar gana plačiai skaitomas politinis rašytojas, aiškina vokiečių kanclerio Adenauerio pasisekimą parlamento rinkimuose tuo, kad jisai už dvejeto dienų prieš balsavimus priėmė Churchillo mintį, jogei reikia tartis su Rusija dėl Europos apsigynimo ir saugumo užtikrinimo "sovietų orbitai".

Mat, Churchillas gegužės 11 d. pasakė kalbą, kurioje jisai iškėlė naujos "Locarno sutarties" mintį. Vokietijos krikščionių demokratų vadas tos minties pradžioje nesuprato. Jisai atkakliai gynė vakarinės Vokietijos apginklavimo sumanymą NATO rėmuose, neturėdamas jokio plano, kaip Vokietiją suvienyti. O tuo tarpu vokiečių sukilimas birželio 17 d. sovietų zonoje — sukilimas, kuriam vadovavo socialdemokratai, parodė, jogei Vokietijos suvienymas yra svarbiausias ir opiausias klausimas vokiečių tautai.

Kancleris Adenaueris, Lippmanno nuomone, būtų prakišęs taip pat, kaip prakišo prancūzų Schumann ir italų De Gasperi, jei jisai nebūtų suradęs įtikinančio atsakymo į tą klausimą. Jo atsakymas buvo pasiskolintas iš Churchillo gegužės mėn. kalbos: vakarinių tautų derybos su Sov. Rusija dėl Vokietijos ir rytinės Europos saugumo. Adenaueris šitą planą paskelbė rugsėjo 4 d. — po dviejų dienų laimėjo rinkimus.

Ar čia ne per daug magiškos jėgos suteikiama priešrinkiminės kampanijos pareiškimui?

Jei būtų tiesa, kad Vokietijos krikščionių demokratų vadas laimėjo pergalę, paskelbdamas planą tartis su Sovietų Rusija dėl Vokietijos neutralizavimo, tai reikštų, kad jisai prieš pat rinkimus išsižadėjo savo pirmesniojo nusistatymo ir pats persimetė į "neutralistų" pusę, su kukuriais jisai iki to laiko smarkiai ginčijosi.

Sufabrikuotas "pralaimėjimas"

(APŽVALGA)

Prieš vak. Vokietijos bundestago rinkimus vienas Brooklyno "Darbininko" bendradarbis rašė iš Vokietijos, kad vokiečiai socialdemokratai "pagrinde" nedaug kuo tesiskirią nuo komunistų, nes jų abejų pasauliožiūra esanti "materialistinė". Mes jau esame nurodę ("Nauj." 211 nr.), kad tas palyginimas yra nerimtas ir neteisingas, — jau vien dėl to, kad socialdemokratai *nėra pasauliožiūrinė partija;* be to, visi gi žino, kad socialdemokratai kovoja už demokratiją, tuo tarpu kai komunistai yra demokratijos priešai.

Praėjus rinkimams, pats "Darbininkas" rodo panašų šališkumą, kaip jo bendradarbis. Naturalu, kad jisai džiaugiasi krikščionių demokratų laimėjimu, bet jisai vėl stengiasi sugretinti socialdemokratus su demokratijos priešais ir rašo, kad "pralaimėjo socialdemokratai, komunistai, naciai".

"Darb." aiškina, kaip socialdemokratai "pralaimėjo". Girdi, jų balsų nuošimtis šiuose rinkimuose (palyginti su 1949 metų) nukrito nuo 29.2 iki 28.8. Senajame parlamente socialdemokratai turėjo tik 20 atstovų mažiau už krikščionis demokratus, o naujame parlamente "atsilieka jau 94 atstovais" ir "tegauna 150 atstovų".

Tai panašu į sovietinės statistikos triukus. "Darb." nepasako, kiek atstovų socialdemokratai turėjo senajame bundestage; jei būtų pasakęs, kad jie *turėjo 131 atstovą, o dabar gavo 150,* tai būtų truputį juokinga jo pasaka apie "pralaimėjimą".

Taip pat "Darb." gudrauja ir su balsų nuošimčiais. Parodęs, kad socialdemokratų balsų nuošimtis nukrito 0.4 punktais (t. y. mažiau kaip puse nuošimčio!), jisai "užmiršo" paminėti, kad socialdemokratų *balsų skaičius pakilo daugiau kaip milijonu.* Jei jisai būtų šitą faktą pažymėjęs, tai jo triūbijimas apie "socialdemokratų pralaimėjimą" būtų nuskambėjęs keistokai.

Tačiau jam rūpėjo ne bešališkai painformuoti savo skaitytojus, o paremti tam tikrą partinę "tezę"!

Be reikalo "Darb." puldo Vokietijos socialdemokratus. Jie yra galinga politinė jėga, be kurios Vokietijos demokratija negalėtų tvirtai atsistoti ant kojų. Iš tikrųjų, ir šiuose rinkimuose Vokietijos socialdemokratai pasirodė nepaprastai stiprūs. Turėkime galvoje tik šiuos faktus:

1) Socialdemokratai yra paprastų darbo žmonių partija ir dėlto jie negalėjo nė iš tolo susilyginti, rinkimų kampanijos finansavimo atžvilgiu, su krikščionimis demokratais, į kurių partiją susimetė daugybė turtuolių — prekybininkų, bankininkų ir pramonininkų (tame skaičiuje ir Ruhro srities įmonių magnatai).

2) Socialdemokratai buvo opozicijoje, o jų oponentai krikščionys demokratai turėjo savo rankose federalinės valdžios aparatą, gausingai tepamą JAV pašalpomis.

3) Adenauerio vyriausybę, drauge ir jo partiją, Washingtonas rėmė ne tik finansiškai, bet ir morališkai. Jisai pvz. padėjo jai organizuoti Amerikos maisto dalinimą rytinės zonos vokiečiams.

4) Vakarinėje Vokietijoje gyvena 10 milijonų vokiečių tremtinių, išmestų arba savo noru pabėgusių iš komunistų kontroliuojamų teritorijų. Šitų nukentėjusių žmonių šelpimas ir įkurdinimas priklausė, žinoma, pirmoje eilėje nuo federalinės valdžios. Nenuostabu, kad dauguma jų balsavo už valdančiąją partiją. Greičiausia dėlto krikščionys demokratai šį kartą gavo daug balsų kai kuriuose didmiesčiuose, kuriuose yra apsigyvenę dideli skaičiai tų tremtinių.

5) Komunistų provokacijos davė progą Adenauerio vyriausybei mobilizuoti milijonus savanorių rinkimų tvarkai saugoti. Suprantama, kad jie patarnavo daugiausia krikšč. demokratams.

Jei šitose aplinkybėse socialdemokratai ne tik atlaikė savo pozicijas, bet laimėjo daugiau kaip milijoną naujų balsuotojų ir padidino savo atstovybę bundestage 19 naujų atstovų, tai čia yra *aiškus partijos galybės parodymas.*

Statyti socialdemokratus į vieną eilę su komunistais ir naciais, kurie neišrinko *nė vieno atstovo,* tai, švelniai kalbant, negudru.

Tiesa, kad socialdemokratai laimėjo mažiau, negu jie tikėjosi. Viena priežastis to buvo jų klaidingas (mūsų nuomone) nusistatymas siekti Vokietijos suvienymo neapsiginklavus. Bet gerai, kad Vokietijos balsuotojams buvo pateikta *proga pasirinkti* tarp dviejų politikos linijų: valdžios ir opozicijos. Žmonių norų išryškėjimas rinkimų keliu demokratiją stiprina.

KOMUNISTŲ "LITERATURKA" BĖDOJE

R. Mizara rašo "Laisvėje":

"Praėjusį savaitgalį New Yorke įvyko Lietuvių Literatūros Draugijos veikėjų pasitarimas dėl gelbėjimo savo organizacijos.

"Kaip žinia, šią, per arti 40 metų gyvuojančią, kultūros ir apšvietos organizaciją justicijos departamentas siekiasi padaryti 'subversyve'.

"Savo konferencijoje veikėjai nutarė prieš tai kovoti — jei bus reikalas eiti net į teismą".

Kaip paprastai, Mizara "sufiksina" faktus. Justicijos (teisingumo) departamentas nedaro ir negali padaryti nė vienos organizacijos "subversyvia". Jo uždavinys tiktai įsakyti subversyvioms (griaujančioms valstybę) organizacijoms, kad jos *įsiregistruotų.*

Kad Literatūros Draugija pateko į tokių organizacijų sąrašą, tai čia kalti tokie ponai, kaip Mizara, Prūseika ir kiti, kurie ją nutempė pas komunistus. Jie sutrempė *demokratinius principus,* kuriais ši draugija pradžioje buvo pagrįsta. Iš naudingos lietuvių darbininkų švietimo organizacijos ji pasidarė darbininkų mulkinimo įrankis.

Štai, ir dabar Mizara rašo, kad tos draugijos "veikėjai" susirinko New Yorke ir tarėsi, kaip ją išgelbėti (nuo ko?), ir kad jie rengiasi kovoti prieš teisingumo departamentą ir "eiti net į teismą". Na, o toje pačioje "Laisvėje" nuolatos šaukiama, kad Jungtinėse Valstybėse įsigalėjo "fašizmas", kuris slopina žmonių laisvę ir "terorizuoja" valdžios priešus. Neperseniai ji įdėjo vieno komunistų advokato pareiškimą, kad Amerikoje jau "mirė laisvė".

Kaipgi tada galėtų subversyvios organizacijos vadai konferuoti New Yorke ir grasinti teismu federaliniam teisingumo departamentui? Ar tokie dalykai yra *galimi* tenai, kur yra įsigalėjęs fašizmas arba koks kitas despotiškas režimas? Ar galėtų taip daryti priešvalstybinės organizacijos nariai, sakysime, Rusijoje, kurios tvarka Mizara gėrisi?

Šitokie žmonių mulkintojai, deja, užvaldė tą Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugiją ir įtraukė ją į bėdą.

KANADIEČIŲ SVEIKINIMAS IR PADĖKA

Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas L. Šimutis š. m. rugsėjo 8 d. iš Kanados Lietuvių Bendruomenės Hamiltono Apylinkės valdybos gavo tokio turinio laišką:

"Pirmosios Lietuvių Dienos Kanadoje šventei pasibaigus, mes norime jums nuoširdžiai padėkoti už atvykimą ir atstovavimą Amerikos Lietuvių Tarybos. Mums tikrai buvo malonu ir džiugu turėti savo tarpe Amerikos lietuvių svarbiausios organizacijos svečią. Jūsų pareikšti sveikinimo ir linkėjimo žodžiai Kanados lietuviams ilgai pasiliks širdyse ir su pagarba bus minimi ir nepamirštami. Šiuo atsilankymu Amerikos Lietuvių Taryba pagerbė visus Kanados lietuvius ir sustiprino ryšius tarp abiejų kraštų lietuvių. Mes tikime, kad toliau tie ryšiai pasidarys dar glaudesni ir platesni.

"Mes dėkojame Jūsų asmenyje visai Amerikos Lietuvių Tarybai, kartu ir visiems Amerikos lietuviams, linkėdami stiprybės ir ištvermės toje sunkioje kovoje dėl Lietuvos išlaisvinimo. Jūsų veiklos vaisiai yra dideli ir neįkainuojami ir su pagarba minimi Kanados lietuvių. Kiek mūsų sąlygos ir jėgos leis, mes visuomet būsim kartu su Jumis!

"Reikšdami gilią padėką už malonų aplankymą, pareikštus sveikinimus, liekam Jums atsidavę —

K. Kšivickis, pirmininkas
St. J. Dalius, sekretorius".

SVARBUS PASITARIMAS

BROOKLYN, N. Y. — Rugsėjo mėn. 18 d., penktadienį, 7 val. vakaro BALFo Centro raštinėje 105 Grand street, Brooklyn, N. Y., įvyks parapijų ir organizacijų atstovų bei visuomenės veikėjų pasitarimas, kuriame bus įsteigtas 1953 Metų Didžiojo New Yorko Vajaus Komitetas ir bus svarstoma BALFo organizuojamo aukų rinkimo — vajaus reikalai.

Organizacijų atstovai bei pavieni asmenys yra kviečiami pasitarime dalyvauti.

Jonas Brundza,
New Yorko BALFo Apskrities Pirmininkas

J. FELDMANIS

Rugpiūčio 16 d. Washingtone mirė Latvijos pasiuntinys min. Julijus Feldmanis. Palaidotas Rock Creek kapinėse Washingtone. Ir gimnazijoje, ir vėliau Maskvos universitete Feldmanis artimai santykiavo ir draugavo su lietuviais. Draugiškumo ryšius su lietuviais palaikė nuo jaunų dienų ligi savo mirties, tarp kitų ir su Vykd. Tarybos pirmininku K. Žalkausku.

1921 m. velionis pradėjo dirbti Latvijos pasiuntinybėje Paryžiuje, vėliau buvo Latvijos užs. reik. ministerijos Tautų Sąjungos reikalams skyriaus vedėjas, Latvijos pasiuntinys Paryžiuje, užs. reik. m-jos Vakarų skyriaus vedėjas, pasiuntinys prie Tautų Sąjungos, Šveicarijoje, Danijoje.

Kai prieš 5 metus Washingtone mirė Latvijos pasiuntinys Dr. Bilmanis, latvių laisviesiems diplomatams ir vadovaujantiems veiksniams pavyko 1949 m. išgauti iš JAV sutikimą, kad J. Feldmanis būtų skiriamas ir tvirtinamas naujuoju Latvijos pasiuntiniu Washingtone. Pasiuntinys Feldmanis ir Washingtone glaudžiai bendradarbiavo su lietuviais ir ne kartą tarėsi su Lietuvos diplomatais bei veikėjais svarbiais Pabaltijo valstybių laisvinimo reiaklais. Tasai bendradarbiavimas davė gražių vaisių. Lietuvių veiksniai ir Lietuvos diplomatai ryšium su min. Feldmanio mirtimi pareiškė latviams nuoširdžią užuojautą.

Min. Feldmanio paskyrimas Latvijos pasiuntiniu Washingtone vieton mirusio Dr. A. Bilmanio 1949 m. sudarė precedentą, įdomų ir visoms kitoms Pabaltijo valstybėms. Kai tas pakeitimas įvyko, Latvijos valdiža jau buvo okupantų žinioje. Tačiau JAV sutiko pripažinti laisvųjų latvių institucijų pristatytą kandidatą į tą svarbią vietą. (Elta).

Pirkite JAV taupymo bonus.

P. MIELIULIS

VIENGUNGIO ETIKETAS

34. *(Tęsinys)*

— Vis dėlto aš neteisingai su Jeronimu elgiausi... Jis išdidus ir, matyt, tokį pažeminimą labai pergyveno... ir visa tai darė tik iš meilės...

Čia apsiverkė ji. Kad ji skirsis, ar šiaip konfliktą toliau tęs, nenorėjo net pagalvoti, tik bijojo dabar, kad dar šią naktį nieko neįvyktų... Ji miegojo neramiai ir vis sapnavo, kad Jeronimas nuo jos skyriasi.

Rytą atėjusi tetulė, jai dar lovoj gulint, papasakojo, kad visa stovykla esanti jos pusėj ir kad Jeronimas iš nusiminimo nuėjęs į "Svetainę" tartis su draugais kaip jos atsiprašyti. Bet jai buvo vistiek, ar stovykla yra jos pusėj, ar ne. Ji tik rūpinosi dabar, kad Jeronimas vėl pasigers... ir tada šeimos gyvenimas yra baigtas... Tuoj nedelsdama atsikėlė ir, net Audronės nenupraususi, išbėgo.

— Nuo manęs dabar priklauso šeimos laimė!.. — tyliai kartojo pakeliui...

Kokia ji dabar laiminga, kad vėl viskas gerai...

Bet publika visai Zose nusivylė. Ne to jie tikėjosi! Todėl "bufetininkė" "iš uparos" atkimšo naują alaus statinę, kuri pradėjo baisiai šnypšti, o padavėja priėjusi pradėjo visai be respekto valyti staliuką (mat ledai jau buvo ištirpę ir lašėjo ant grindų). Kiti žmonės vėl grįžo prie pirmykščių reikalų... Vienu žodžiu, dingo tyla, pasidarė vėl "bičių avilys".

Jeronimai, neilgai trukę, išsinešdino iš čia.

* * *

Susipyko Zosė po to ir su tetule ir su draugėmis. Žadėjo išmesti ją ir iš Moterų S-gos Komiteto... prarado visus pažįstamus... Pas tetulę po skandalo toliau gyventi buvo nepatogu, todėl, susitarę su Pijum ir Ignu, visi kartu išvažiavo į namus. (Juodu antrą dieną susitaikė, mat Pijus, jį sutikęs, tuoj pradėjo peikti "netaktišką" p. Valeriją. Ignas tik tik neverkė, girdėdamas šiuos žodžius... Jis negalėjo nė atsistebėti tuo, kad nelaimėje draugas yra jo pusėj...)

Tik stebėjosi pakeliui Pijus ir Ignas tokia didele permaina Zosės apsiėjime su Jeronimu. Nežinia kaip ilgai tai truko, bet kol juodu toj stovykloj gyveno, Zosė Jeronimo neskriaudė.

EPILOGAS

Praėjus kiek laiko po anos kelionės į anglų zoną, Pijus su Ignu dar tebegyveno stovykloje. (Jeronimai jau buvo emigravę.) Ignas dabar kaip tik sirgo. Jis pereitą savaitę ant Lamboy "strasės" lyjant turėjo laukti kažkokio lenko ir, matyt, perilgai stovėjo, nes persišaldė. Tiksliau pasakius, jis gavo tą dieną du persišaldymus (diagnozė sava): nuo vieno jis kosėjo ir turėjo slogą nosyje, o nuo kito turėjo karščio ir diegė šoną. Vieną jis buvo jau, beveik, pagydęs, gerdamas džiovintus vyšnių lapus su kadugių spygliais, bet niekaip negalėjo atrasti vaisto nuo antrojo persišaldymo, nes neatsiminė, kas iš giminių būtų tokia liga sirgęs ir su kuo ją gydė. Jis buvo pradėjęs manyti, kad džiova, bet aplankęs Pijus nuramino, paaiškindamas, jog dar galinti būti tik mažakraujystė. Dar papasakojo, jog geriausias vaistas nuo mažakraujystės esąs vynas, nes jis stiprinąs kraują ir priduodąs organizmui jėgų.

Pijus kažkodėl ir be ūpo buvo. Teisinosi, jog blogas oras veikiąs į nuotaiką. Jis, neilgai trukęs, išėjo.

— Žinai, noriu kur nors išvažiuoti šį vakarą... O dar ir susiprosavoti reikia, — teisinosi išeidamas.

Bet kai grįžo ir, ant stalo padėjęs, apžvelgė savo, gal būt, jau tris tūkstančius kartų prosytą kostiumą ir apžiūrėjo visas įplėštas ir suadytas vietas, konstatavo, jog su juo jau niekur daugiau negalima eiti.

— Tikras Charlie Chaplino kostiumas.

Dabar jau visai prarado nuotaiką.

— Po velnių! nei prie žmonių negalėsiu išeiti...

Pajuto, kad skurdas žiūri į jį iš visų pusių ir iš visų kambario vietų: langas su kartonu uždengtas, elektros lempa su popieriumi aprišta, durų rankena nulaužta, grindys apie elektrinę plytelę išdegintos... O į spintą, už spintos, į palovę... bijojo pažiūrėti jau kelintas mėnuo... Jau keli metai kaip krauja ten "nepataisomas" kojines ir kitus rūbus, kuriuos nešti į skalbyklą nebedrįsta. Jau kelis "daiktus" pasviedė ir po Kazimiero lova. Kur dėsi juos visus? Jis nežino kaip ir kas ten yra, bet tik jaučia, kad ten turi būti labai blogai... Ir nė kiek nenustebtų, jei vieną dieną iš palovės ar iš už spintos išlįstų gyvatė ir jam į koją įkąstų...

Sugedęs radio, kuris tik vieną stotį tėmė, jau visa valanda kaip groja populiariuosius romansus su įvairiom viliojančiom antraštėm, kaip: "Bučiuok dar kartą", "Kaip viliojančiai tu atrodai" ir pan.

Galima įsivaizduoti kiek visa tai prie Pijaus nuotaikos derinosi. Maloniausia jam būtų buvę ją sudaužyti, bet negi svetimą daiktą "užkabinsi"? (Jis kiek tik atsimena nieko nėra turėjęs. Bet klausytis turi vistiek, nes ne visuomet pasiseka ją "paleisti", bet ir ne visada sustabdyti!) Pijui buvo susidaręs įspūdis, kad šias dainas ir šiuos gražius žodžius kas nors parašė tyčia tam, kad dabar iš jo nelaimių ir šiandieninės būklės pasijuokti būtų galima.

O buvo dainuojama apie laimingą meilę, romantiškus atsisveikinimus, buvo žadama laukti sugrįžtant... buvo vartojami žodžiai kaip: širdis, mėnesiena, žvaigždės, svajonė, ilgesys, viltis, įvairių brangių ir retai sutinkamų gėlių vardai, buvo minimos stebuklingos akys ir žavingos lūpos ir dar, ir dar begalės gražių ir retai vartojamų žodžių... Ir kiekvienas toks poetiškas žodis tarytum peiliu jam smeigė į širdį...

— Į ką aš pavirtau?... Ir kas iš manęs beliko? Ar apsimoka man iš viso dar toliau gyventi? — statė sau tokius klausimus, piaustydamas svogūną ant verdamų makaronų (jis nutarė šį vakarą geriau sočiai pavalgyti, kaip bastytis po tamsias gatves). Prisiminė dabar Biliūno "Brisių" (už jį buvo kelis kartus po pamokų paliktas, dėl to pradžią ir dabar atmintinai mokėjo).

— Šalia dienadaržio durų, ant didžiulės spalių krūvos guli senas apžabalęs Pijus, — šnabždėjo pusbalsiu. (Vardą pats pakeitė.)

Ties šia vieta susigraudino, dar ir svogūnas akis paėdė, todėl pradėjo riedėti per veidą karčios ašaros... (O jau daug laiko praėjo, kaip jis yra verkęs...)

Juk vylėsi jaunystėj ir jis, daug tikėjosi iš gyvenimo, svajojo, gražios ateities ir laimingų dienų laukė...

— Kas bus už metų? Už dviejų?.. O už trijų?.. — dažnai kalbėdavo mintyse.

Laikas praėjo. Bet kad ką nors atsiekęs būtų, ar bent vienas sapnas išsipildęs... Pajuto tik, kad jau daugiau nesvajoja, nieko nelaukia, nesitiki. Jau pradėjo prisiminti tai, kas buvo. Ir šiandien jis jaučia, kad kaip tik tuomet buvo pats gražiausias laikas, kada daugiausia svajojo, daugiausia laukė, daugiausia vylėsi...

— Fata Morgana... — šnabždėjo pusbalsiu Pijaus lūpos, — tik tiek laimės tėra, kol svajoji, lauki, viliesi... Pranyksta vaizdas, viskas dingsta... Ir gėriesi paskui tik buvusiu vaizdu, sukurta svajone...

Skaitykite ir platinkite Naujienas

KODĖL IŠVYKAU Į AMERIKĄ?

(Napaleono Jonuškos gyvenimo nuotrupos ir darbai)

1. Liaukimės bėgę į Ameriką!

1890 m. "Ūkininko" Nr. 4 Dr. Vincas Kudirka klausė, ar yra Lietuvoje nors vienas kaimas, iš kurio nebūtų kas išbėgęs į Ameriką. Anot jo, vieni bėgo nuo kariuomenės, kiti nuo gręsiančio kalėjimo; bėgo ūkininkaičiai, bėgo bernai, įvairūs amatininkai ir kiti; bėgo palikę savo gimines, artimus, pažįstamus; bėgo palikę savo kraštą, kur gimė ir augo.

Visus, kas bėgo laimės kitame krašte ieškoti, Vincas Kudirka barė ir draudė palikti savo tėvų žemę. Anot V. Kudirkos, vieton išvykusių Amerikon Lietuvoje lengviau įsikuria svetimi. Galima, anot jo, ir Lietuvoje sočiai gyventi, sudaryti sau pakenčiamas gyvenimo sąlygas. Girdi, Amerikoje pinigais nesišvaistoma, jų gatvėje neprisirinksi, reikia dirbti ir dirbi kartais žymiai sunkiau negu Lietuvoje. Dr. V. Kudirka rašė, kad be gyvenimo aplinkybių verčiamų bėga ten daug išdykėlių, tinginių, čia nenorinčių dirbti; bėga kiti savo dalis prasmaguriavę, nes Lietuvoje tokiems pasidarė nepatogu stoti darban pas svetimus. Visi išbėgusieji Amerikon, V. Kudirkos nuomone, sudaro Lietuvai didelę žalą.

Po pirmojo pasaulinio karo Dr. Kazys Grinius "Lietuvos Ūkininke" taip pat ragino Lietuvos jaunimą susilaikyti nuo bėgimo Amerikon. Jaunimas, apleisdamas Lietuvą, anot Dr. K. Griniaus, skurdino savo tėvynę, nes bėga patys pajėgiausi, apsukresni. Dr. K. Griniaus tuometiniu apskaičiavimu, kiekvieno jaunuolio užauginimas kaštuojąs, rodos, du tūkstančių dolerių. O kas vyksta, tie dar su savim pasiima grynais pinigais kelionei apmokėti į Ameriką. Tatai išeivija iš Lietuvos duodanti jai tik nuostolius.

Vienok nei Dr. V. Kudirka savo raginimais ir papeikimais, nei Dr. K. Grinius savo apskaičiavimais ir įrodinėjimais nepaveikė Lietuvos jaunimo — jis plaukė Amerikon. Kodėl?

2. Bėgau nuo carizmo

Napaleonas Jonuška, Biržų apskrities ūkininko sūnus, taip pat 1907 m. išvyko Amerikon.

Lietuvoje Biržų apskrities ūkininkija, ypač Vabalninkų valsčiaus, iš kur kilęs N. Jonuška, visuomet gerai gyveno. Jai vienas šviesesnių ir ūkiškai pajėgesnių Lietuvos kampelių. Čia dar prieš pirmą pasaulinį karą retai kas iš gyventojų buvo beraštis. Biržų apskritis tirštai gyvenama protestantų ir kitų. Jų bažnyčios papročiais visi bažnyčią lankantieji privalėjo būti raštingi. R. Katalikai gyventojai taip pat nenorėjo nuo jų atsilikti — prūsinos visi. Spaudos draudimo metais čia labiausiai platinosi slaptoji spauda, Prūsų Lietuvoje spausdinta. Nenuostabu, kad Biržų apskrity gimė, augo, spaudą platino knygnešių karalius Jurgis Bielinis.

Tad kodėl tą šviesų kampelį, gražų Cipenos kaimą, apleido Napaleonas Jonuška, sulaukęs 21 nepilnų metų?

Paklauskime jį patį. Atsakymas jo labai trumputis: Bėgom nuo carizmo Amerikoje laisvės ieškoti!

Toks jo trumpas, be jokių išvadžiojimų atsakymas. Atsakymas labai daug sakąs. Tas atsakymas apima labai niūrius Lietuvos metus. Jis apima jo tėvo gyventą Lietuvos sunkmetį. Lietuvą, netekusi savo valstybinio gyvenimo, keletą kartų mėgino svetimo rusų jungo nusikratyti. Būta kelių jos gyventojų sukilimų. Nesigilinkim į tų sukilimų prasmę ir jų siekimus. Jei Lietuvos žmonės rėmė tuos sukilimus, turbūt, pats gyvenimas juos taip skatino elgtis. Sveikiems ligos neįkalbėsi. Pradedant 1823 m. ir baigiant koriko Muravjovo viešpatavimo metais Lietuvoj, tai yra tais vieno žmogaus amžiaus sukiliminiais metais iš Lietuvos buvo kitur ištremta ir kalinta 431,880 Lietuvos gyventojų!

Tai vien tik žmonių aukos, o kur dar turto plėšimas, iš ūkininkų žemių atėmimas, jų svetimais apgyvendinimas?!

Tokias žinias surinko ir įvairiuose raštuose paskelbė įvairūs istorikai ir jas atpasakojo A. Dalginis — Iš Lietuvos—Rusijos santykių — straipsny, kuris įdėtas politikos žurnale "Lietuva" š. m. Nr. 4. Pagaliau paties koriko Muravjovo apskaičiavimu, 1863—64 m. Lietuvos sukilimą malšindamas, jis tik per vieną pusmetį pakorė 129 žmonės, 972 — pasiuntė katargon, 1,427 — Sibiran, 1,529 — šiaurės Rusijon, 4,096 — į kitas Rusijos sritis, 864 — areštavo ir 345 išgrūdo ilgiems metams kariuomenėn. (Ta proga prisiminkim, kad dabar raudonieji Lietuvos okupantai rusai — komunistai jau spėjo iš Lietuvos išgrūsti 500—700 tūkstančių gyventojų).

Juk visi tie įvykiai net ir pro ramiausių žmonių ausis ir akis tylomis negalėjo praeiti. Jie visaip turėjo veikti Lietuvos žmogaus būseną ir giliai įstrigti tegu pasąmony, kad tai yra plėšikų žmogžudžių darbas ir su tokiais nedorėliais bet kuris bendradarbiavimas, o jau ypač jų kariuomenėje tarnavimas yra smerktinas darbas! Jis nedoras. Štai kodėl Lietuvos jaunimas, tame skaičiuje ir N. Jonuška, sulaukęs kariuomenėn stojamų metų, pasišalino iš Lietuvos, kad nereikėtų tarnauti Lietuvos plėšikams. Tegu tai buvo daroma neapgalvotai, bet pasąmony įstrigę tėvų pasakojimai nejučiomis vertė jaunimą bėgti nuo carizmo... O dabar sakome: pabėgo nuo bolševizmo. Turinys tas pats, tik forma kita.

3. Ar pabėgusieji atsiteisė su Lietuva?

Ar pabėgusieji atsiteisė su Lietuva, ar jai padarytus nuostolius grąžino? Ar verta įrodinėti! Taip! Visiem aišku, kad jie tuos nuostolius jau su kaupu yra grąžinę ir dar, metai į metus, juos deda ant tėvynės aukuro pavidale įvairių aukų ir savo darbu.

Napaleonas Jonuška taip pat vienas tų, kuris čia atvykęs, nenuleido rankų, nesitenkino vien tik tuo darbu jam pragyvenimo šaltinį sudarančiu, bet jis dirbo kultūrinį ir visuomeninį darbą savų tautiečių tarpe. Tuo pačiu jis netiesioginiai rėmė ir remia savo tėvų žemę. Tik gyva, tau-

Jan Hajdukiewicz iš Lodzės, Lenkijos, kalbasi su laikraštininkais Japonijos sostinėje Tokijo po to, kai jam buvo pranešta, jog JT nutarė jam suteikti prieglaudą kaipo politiniam pabėgėliui. Hajdukiewicz buvo vienos neutralių tautų komandos narys. Tos komandos pareiga buvo žiūrėti, kad Korėjos paliaubų sutarties tam tikri punktai būtų pildomi. Hajdukiewicz iš minėtos komandos paspruko ir, sutikęs Amerikos karininką, paprašė suteikti jam prieglaudą.

tiniai susipratusi mūsų išeivija nepamiršta Lietuvos likimo. 1907 m. atvykęs Amerikon N. Jonuška, kaip ūkininko sūnus, pats iki 1910 m. verčiasi žemės ūkio darbais. Nuo 1910 m. iki 1917 m. dirba krautuvėje. Nuo 1917 m. iki 1923 m. dirba Navy Yards ir nuo 1923 m. pradėjo dirbti Fordo automobilių gamyboje. Šią vasarą jis išėjo į pensiją. N. Jonuška gimė 1886 m., tai pensiją jis pilnai yra užsitarnavęs.

Greta to darbo, Napaleonas Jonuška darbavosi savų tautiečių tarpe. 1910 m. jis įstojo į Lietuvių socialistų sąjungą. Dirbdamas visuomeninį ir kultūrinį darbą, jis negalėjo apseiti be spaudos. 1911 m. jis parašo pirmus savo bandymus laikraščiui "Kova". Vėliau jo raštai pasirodo "Keleivy", "Naujienose" ir kitur. Po savo raštais pasirašydavo: N. J. Vabalninkas, J. Cipėnas ir kai kur savo pilna pavarde.

Įsisteigus Lietuvių darbininkų draugijai, 1932 m. jis stoja nariu į jos 21 pirmą kuopą ir ten išrenkamas jos valdybos raštininku. Vėliau tokiu pat raštininku jis išrenkamas Lietuvių darbininkų draugijos centro valdybon. Ir dabar tebėra tose pareigose. Čia N. Jonuškai sunkiausia našta užgula draugijos žurnalo "Darbo" organizavimas, rūpinimasis jo lėšomis, jo bendradarbių organizavimas. Čia N. Jonuška dirba atsidėjęs ir šių metų Lietuvių darbininkų draugijos atstovų suvažiavimas, jo tuos darbus įvertinindamas, pareiškė jam padėką, kartu pasisakė, kad be N. Jonuškos rūpesčių vargu "Darbas" būtų tęsėjęs eiti.

Bostone 1910 m. įsikūrė teatralinė grupė. N. Jonuška ir to darbo nesišalino. Jis čia daug kartu scenoje pasirodo artistu. Jam teko vaidinimuose dalyvauti, be daugelio kitų, dar šiuose veikaluose: Užburtas Kunigaikštis, Magdalena, Nihilistai, Iš meilės, Du broliai, Išgama, Užburti turtai, Ant dugno ir kituose.

Tai N. Jonuškai, kaip ir daug kam, teko ne vien tik draugijose veikti, bet dar spaudoje bendradarbiauti, daugiausia korespondencijas rašant, ir dar savo gabumus išmėginti scenoje.

N. Jonuška visuomeninio darbo skatinamas ir nenorėdamas jo apleisti vyriausiai pasitraukė į pensiją. Dabar jis, turėdamas daugiau laisvo laiko, galės didesnę jo dalį skirti visuomenės įvairiems darbams.

N. Jonuška mūsų išeivijos kultūros bare yra išvaręs plačią ir ilgą pradalgę.

Linkime jam rankų nenuleisti ir ilgus metus dar visų bendram labui dirbti! —J. Vlks

Skaitykite "N-nas"

Lietuvių Krautuvėj didelis pasirinkimas

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai, radijo, televizijos setai, baldai vaikučiams.

ŽEMOS KAINOS
LENGVI IŠMOKĖJIMAI
TUOJAU PRISTATOMA

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT FURNITURE CO., INC.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

Diena Ateis - Būsi Linksmas Sutaupęs

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.
Telefonas: LAfayette 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštad. 9:00 ryte iki 4:30 po pietų.
Trečiad. 9:00 ryte iki 12 v. dieną. Ketvirt. 9:00 ryte iki 8:00 vak.

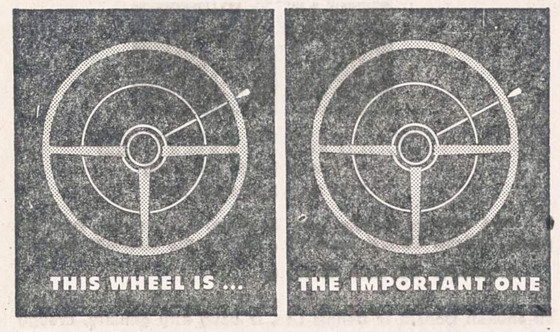

think twice... YOU ONLY LIVE ONCE!

The important wheel on the car you drive is the one you sit behind. Make sure you're in the driver's seat at all times!

DRIVE CAREFULLY . . . the life you save may be your own!

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION
2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747
Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

LSDP literatūra

Dėl Laisvos Lietuvos! LSDP užsienių organizacijos raštai, 1948, Stutgartas ..... 25c.

Jaunasis Socialdemokratas. Išleista Lietuvos Socialdemokr. jaunimo 5 (8) No. 1948 m. XII m. ..... 25c.

Lietuvos Socialdemokratų Programinės Gairės. 2-ji laida, LSDP užsienių delegatūros New York, N. Y. 1951 m. laida ..... 25c.

Leon Blum. Tavo kelias į Socializmą. Iš vokiečių kalbos vertė L. Garlauskaitė, 1948 m., Stuttgartas. ..... 25c.

John Spargo. Socializmo Minties Blaivumas. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardsui, Pittsburghe. Vertė A. Lalis. Chicago "Naujienų" bendrovės lėšomis ir spauda, 1916 m. $1.00

Karl Kautsky. Socialdemokratija ir Komunizmas. Sulietuvino dr. P. Ancevičius, Stuttgartas, 1949 m. 25c.

Demokratinio Socializmo pradai. Įvado žodį parašė V. K. Stuttgartas, 1949 m. ..... 25c.

M. Cheisin. Profesinės Darbininkų Sąjungos, jų esmė, organizacija, veikimas ir kovos priemonės. Vertė J. Pakalka.

O. Bauer. Bolševizmas ar Socialdemokratija? Versta iš vokiečių kalbos. Klaipėda, 1922 m. LSDP leidinys ..... 50c.

Raulas Kemeklis. Pasakos. Kaunas, 1921 m. Daug įdomų feljetonų iš Lietuvos gyvenimo, 1918-1920 metų ..... 25c.

Gruodžio 17 dienos perversmas. Parašė **J. Sarūnas.** Išleido Lietuvos Demokratijos Draugai 1927 m. 50c.

KNYGOS VAIKAMS IR JAUNIMUI

Kazys Binkis. Baltasis vilkas. $1.00

N. Butkienė — Velykų pasakos $1.00

Vytė Nemunėlis. Meškiukas rudnosiukas. Tinka dovanoms $2.00

Stepas Zobarskas. Doleris iš Pittsburgho. Išleido "Gabija", 56 psl. 80c.

Vytė Nemunėlis. "Pietų vėjelis $1.00

Pranas Imsrys, Vilkas meškeriotojas. Eiliuota pasaka. Detmoldas, 1946 m., 39 psl. ..... 35c.

Julius Kaupas. Daktaras Kripštukas pragare. P. Abelkio leid. $1.50

Viktoras Šimaitis, Vyturėliai laukuos $1.00

L. Z. Ledėnas. Minijanas, poema-legenda eilėmis parašyta. 64 psl. $1.00

H. Vagnerio, Pirmieji gamtos pasakojimai, komisijos leidinys, 1921 metų $1.50

M. Vagner, Laukuose ir pievose, Švied. Minist. knygų leidimo "Švyturio" b-vės leidinys 1922 m. $1.50

Balys Sruoga — Giesmė apie Gediminą. Iliustruota. Chicago. 1952 metais $2.00

Vincas Pietaris — Lapės Pasaka. Su paveikslėliais. 1951 m. 96 spl. $1.10

Haufo pasakos. Karavanas. J. Balčikonio vertimas. Švietimo ministerijos leidinys Kaune. Išleido "Nemunas" $1.50

Haufo pasakos. Aleksandrijos šeikas ir jo vergai. 94 psl. $1.25

Vaikų Knygelė — Vysk. Mot. Valančiaus apsakymai jaunimui. 160 psl. $1.80

G. A. Buerger — Barono Miunchhauzeno Nuotykiai. Iliustruota. 115 psl. $1.25

Anderseno Pasakos. J. Balčikonio vertimas. 210 psl. $2.00

VADOVĖLIAI

J. Murka. Vaikų Darbymečiui, 1 dalis. Pirmajam pradžios mokyklos skyriui $1.00

J. Murka. II dalis. Gimtinės mokslui $1.00

J. Murka. Lietuvių kalbos vadovėlis III ir IV kalbos mokslo laips. $1.00

Jonas Ilgūnas. Komercijos aritmetikos vadovėlis $1.00

POEZIJA

Kazys Binkis—Lyriką. Mūsų žymiojo poeto eilėraščių rinkinys $2.00

V. Mykolaitis-Putinas. Keliai ir kryžkeliai. Lyrika. 300 psl. $2.50

Birutė Pūkelevičiūtė. Metūgės. Eilėraščiai. 96 psl. $1.00

J. Augustaitytė-Vaičiūniene. Žvaigždėtos naktys. Poezija. Chicago, 1952. 126 psl. $1.00

A. Giedraitis. Dainos apie laisvę ..... 75c.

P. Orintaitė. Šulinys Sodyboj $1.50

P. Orintaitė. Viligailė legenda $1.20

Henr. Radauskas. Strėlė danguje $2.00

A. Rūkas. Bokštai, meilė ir buitis $1.50

B. Sruoga. Kazimieras Sapiega 4 veiksmų istoriška kronika $2.50

J. Kėkštas. Ramybė man 'Gabija" 80c

ŽURNALAI

"DARBAS", kultūros ir visuomenės žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 25c.

"LIETUVA", politikos žurnalas. Atskiro numerio kaina ..... 50c.

"GABIJA", literatūros žurnalas, Nr. 1, 2 ir 3. Atskiro numerio kaina $1.00

Visas čia išvardintas knygas galima gauti pirkti asmeniškai "Naujienų" Administracijoje, 1739 South Halsted St., Chicago 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siusti šiuo adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI. JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1953 m. Valdybos

LIETUVIŲ RAUDONOS ROŽĖS KLUBAS: Ben J. Naurich, pirm., 1446 So. 49th Ave.; A. B. Petkus, iždininkas, 1410 So. 50th Ave.; K. P. Deveikis, nutar. rašt., 1330 So. 49th Ave. Susirinkimai Liberty svet. kiekvieno mėnesio pirmą penktadienį.

ERŽVIKŲ LITHUANIAN SOCIAL KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: Pirm. Charles Redecki, 7210 So. Washtenaw Ave., HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavic, 7019 So. California Ave., PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 South Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 West 42nd St., VI 7-2879; iždininkas Marie Redecki, 7210 S. Washtenaw Ave. HE 4-2341; maršalka Mrank Wismont, 4500 So. Talman Ave., VI 7-8465. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vakare P. Vingeliausko svet., 4500 So. Talman

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1953 METAMS: Pirm. Anthony Valonis, 5671 So. Normal Blvd.; vicepirm. Juozas Žukauskas, 1957 West 23rd St.; vicepirm. Emilė Smailis, 6915 So. Rockwell St.; nut. rašt. Anthony Linkus, 2315 So. Oakley Ave.; turto rašt. Helen Stapuchin, 2332 West 21st Pl.; iždininkas William Duoba, 2328 W. 23rd St.; kontr. rašt. Stanley Zickus, 2243 So. Bell Av.; kontr. rašt. John Žurkauskas, 2214 W. 23rd St.; iždininkas glob. Alex Joslin, 4094 Archer Ave.; teisėjas Casimir Davis, 5648 So. Bishop; maršalka Ignacas Benesiunas, 4222 So. Maple Ave., Berwyn, Ill. Dr. kvotėjas Steponas Biežis, 2201 West Cermak Rd.

CHICAGOS LIETUVIŲ NAŠLIŲ IR NAŠLIUKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: Pir. M. Petrauskis, 1810 So. Springfield, tel. CR 7-2455; vicepirm.: Mrs. Albina Dailidonis, 7108 So. Halsted St.; sekret.: Mrs. Ona Manos, 6942 So. Campbell Ave., GR 6-0435; iždininkas: Mrs. Helen Wittis, 3469 Archer Ave., YA 7-8383; iždo globėjas: Anthony Grinceviče, 8036 Yale Ave.; fin. sekret.: Juozapas Jucevičius, 2624 Montgomery St., LA 3-5880. Susirinkimai kas 2-rą ir 4-tą mėnesio penktadienį 7 val. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

ZARASIŠKIŲ KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: James Tarulis, pirmininkas, 1438 So. 50th Ct., Cicero, Ill., tel. OLympic 2-0312; J. Užundenis vicepirm., 6753 South Maplewood Ave., tel. PR 6-4710; F. Zaliecka nut. rašt., 5347 So. Bishop St., tel. GR 6-3054; J. Yuškėnas fin. rašt., 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; R. Puslis iždininkas, 6752 S. Campbell Ave., tel. PR 6-7045; P. Danešius iždo glob., 4137 So. Artesian Ave.; A. Ivanaitis tvarkos žiūrėtojas, 5542 South Talman Ave. Klubo susirinkimai šaukiami atvirukais kas antrą mėnesį paskutinį sekmadienį Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St., 1-mą valandą po pietų.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS' AND BENEFICIAL CLUB 1953 METŲ VALDYBA: Pirm. W. Butkus, 4012 Archer Ave.; pirm. pagelb. J. Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 S. Maplewood Ave.; kasos glob. Alfonsas Masiulis, 3252 S. Halsted S.; kasininkas K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Godonis; daktaras kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave., tel. VI. 7-0036; koresp. A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią (3) sekmadienį kiekvieno mėnesio. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 58 metų amžiaus. Susirinkimų vieta: Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

CHICAGOS LIET. SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS 1953 M. VALDYBA: Pirm. Antanas Jusas, 2131 West 24th St., tel. FR 6-4416; vicepirm. J. Gurgždą, 3944 So. Rockwell St.; nut. rašt. K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave., tel. YA 7-9711; fin. rašt. Vytautas Utara, 4538 S. California Ave., tel. YA 7-7691; iždin. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., tel. LA 3-9623; kontr. rašt. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St. HE 4-0290; maršalka K. Karpis; koresp. Antanas Jusas, 2131 W. 24th St., tel. FR 6-4416. Draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą trečiadienį, 7:30 val. vak. Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. — Choro valdyba: pirm. Vitalius Utara, 113 N. 15th Ave., tel. FIlmore 4-3685, Melrose Park, Ill.; rašt. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St., tel. HE 4-0290; knygų prižiūrėtoja M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave., tel. HE 4-2343.

LIETUVIŠKOS TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 1953 METŲ VALDYBA: Pirm. Albert Tamson, pirm. pagelbininkė Anna Casey, nut. rašt. Frank Opulskas finansų rašt. Thomas Salkauskas kontr. rašt. Margaret Karis, kasos pagelb. Elizabeth Tamson, kasierius Justin Yuškėnas, durų sargas Tadas Selickis, ligonių lankytojas Tadas Selickis, teisėjas Joseph Bartkus, teis. rašt. Elizabeth Tamson, koresp. Frank Opulskas 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

CICERO NAŠLIŲ IR NAŠLIKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Pirm. John Gelgaudas, 720 W. 35th St., tel. VI 7-8033; pirm. pagelb. M. Petrauskas, 1810 S. Springfield Ave., tel. CR 7-2455; nut. rašt. K. Kazlauskas, 3915 S Sacramento Ave., tel. YA 7-9711; fin. rašt. Antanas Grincevičia, 8036 S. Yale Ave., tel. ST 3-3316; kontr. rašt. John Zaura, 2222 W. 23rd Place; kas. Joseph Balakas, 1414 S. 49th Court, tel. TO 3-8534; maršalka John Skrickis, 1411 So. 48th Court. Susirinkimai įvyksta kas pirmą penktadienį po pirmos mėn. 8 val. vak. Skadausko svetainėje, 1500 So. 49th Ave.

JONIŠKIEČIŲ L. IR K. KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Pirmininkas John Gasparaitis, 5356 So. Richmond St., Chicago, Ill.; vicepirm. W. Christian, 3238 W. 110th St., Chicago, Ill. CE 3-5635; nut. rašt. Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill. OL 2-8243; finansų rašt. Frank Chepulis, 3510 W. 63rd St., Chicago, Ill. RE 7-0243; kasierius Joseph Vebell, 6447 S. Emerald Ave., Chicago, Ill. EN 4-4380; kasos glob. K. Kazlauskas, 2810 W. 40th Place, Chicago, Ill. ir A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., Chicago, Ill. YA 7-8183; koresp. Mrs. E. McNamee, 6948 S. Rockwell St., Chicago, Ill. HE 4-3138. Klubo susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio, Vengeliausko svetainėje, 4500 S. Talman Ave., Chicago, 1 val. popiet.

UTĖNOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO 1953 M. VALDYBA: Pirm. John Sherman, 6348 So. Albany Ave. PR 6-1552; pirm. pagelb. Bronice Žemgulis, 2535 W. 42nd St. VI 7-2879; nut. rašt. K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave. YA 7-9711; fin. rašt. Mrs. Adela Burba, 5817 S. Blackstone Ave. DO 3-5165 ir 6328 S. Eggleston Ave. EN 4-9771; kontr. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St. YA 7-4472; kasierius Alfonsas Masiulis, 3252 So. Halsted Street. VI 2-7319; maršalka Frank Višmontas, 4500 S. Talman Avenue; koresp. Alfonsas Masiulis, 3252 S. Halsted St. VI 2-7319. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vak. Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave. Nariais priimami vyrai ir moterys.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO 1953 METŲ VALDYBA: Steponas Narkis pirm., 4253 So. Talman Ave., tel. VIrginia 7-1279; Nellie Wilcop pirm. pagelb., 4443 South Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Juozas Balčias nut. rašt., 1112 W. 18th Place; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CAlumet 5-9191; Mrs. Adelė Burba iždininkė, 6328 S. Eggleston Ave., DOrchester 3-5165; Antanas Jonikas kontr. rašt., 2617 W. 43rd St., YArds 7-8183; Konstance Juška maršalka, 4443 So. Rockwell St.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečią trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakaro Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd Street.

BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1953 METAMS: Pirm. Adela Burba, 6328 S. Eggleston Ave., EN 4-9771; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; iždininkas Josephine Burokas, 4255 S. Rockwell St., VI 7-3170; maršalka Aleda Sankus, 2906 W. 43rd St. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį 7:30 val. vak. J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

Seniausia ir Populiariausia Lietuvių Bendrovės Baldų Krautuvė Chicagoje

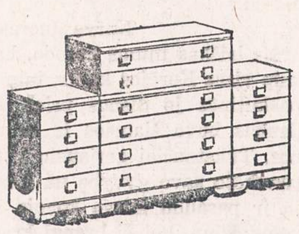

Vien gerųjų išdirbysčių rakandai, televizijos, refrigeratoriai, plovyklos, kilimai, pečiai ir visos kitos namam reikmenys apkainuotos mažom kainom.

LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI
Visuomet kreiptis:

PROGRESS FURNITURE Co INC

4181 - 83 ARCHER AVENUE
Prie Richmond gatvės
Tel. LAfayette 3-3171

Jei norite darbo, tai skaitykite NAUJIENAS

ir sekite "Classified" skelbimus, kasdien suausdinamus paskutiniame dienraščio puslapyje.

Kiekvieną dieną ten rasite pranešimus apie įvairioms pramonės šakoms reikalingus darbininkus. Jei šiandien nerastte mėgiamo darbo, rytoj tikrai rasite vietą, kur jį galėsite gauti.

Skelbimuose yra nurodytas laikas, darbo vieta arba ofisas, į kuri reikia kreiptis.

Garsinkitės "N-nose"

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Paskutinės karo dienos

Kario laiškas iš Korėjos

Prieš pat Korėjos karo paliaubų paskelbimą komunistai ėmė smarkiai pulti Jungtinių Tautų kariuomenę. Šis mūšis atnešė daug aukų tiek vienai, tiek ir antrai pusei.

Apie šio paskutinio mūšio dienas štai ką rašo vienas lietuvis karys:

"Atsieit, karai pasibaigė, bet tos pabaigos nelabai tikėjausi sulaukti, nes paskutinės dienos buvo labai netikros. Mano dalinys, kuriame aš buvau paskirtas mediku nuo liepos mėn. 1 dienos iki liepos 17 d., buvo paskirtas "outpost" (tarp mūsų ir kinų linijų) tarnybai. Per septyniolika dienų mes netekome didesnės pusės vyrų sužeistais, nukautais arba dingusiais be žinios. Aziatų puolimas buvo toks stiprus, kad naktį iš 14 į 15-tą liepos mės netekome 176 vyrų.

Aš pats tik per plauką klumpių nepadžioviau. Taip likimas lėmė, kad naktį prieš puolimą buvau paskirtas į kitą bunkerį. (tvarstomą punktą), į kurį sekantį rytą krito minosvaidžių sviediniai. Mano vietą perėmė Sfe Col, kuris ir gavo minosvaidžio skeveldros. Jis vargšas neteko nosies ir buvo sunkiai sužeistas ę dešinįjį petį. Daugumas mano draugų — medikų atsisveikino su žemele, likome tik 4 kareiviai ir du karininkai (daktarai). Kiti vyrai, nepratę prie ugnies, pradėjo išprotėti. Nežinau, kaip visa tai būtų pasibaigę, bet įsakymas pasitraukti į blokavimo poziciją padėtį išgelbėjo. Blokuojant kitą dalinį ir sulaukėme karo paliaubų.

Grįžęs į užnugarį, gavau penkias dienas poilsio, kurio metu buvau Osaka (Japonijoje).

Ten penkias dienas pavyko gerai paūžti ir išsiblaškyti. Japonija savo savotiškumu man patiko.

Manau, kad sekančių metų pradžioje, o gal šių pabaigoje vėl būsiu JAV, ko labai laukiu. Likusią tarnybos dalį manau praleisti Europoje.

Tai tiek šį kartą. Laimės jums Amerikoje!

Sudiev!

Karys Juozas".

Šis laiškas mums parodo, kad kaip visas Korėjos karas, taip ir paskutinės jo dienos prieš paliaubas buvo žiaurios ir kruvinos. Tūkstančiai geriausių vyrų paaukojo savo gyvybę už Korėją ir pasaulio laisvę kovoje su komunizmu. Bet ši brangi kraujo auka komunizmo dar nesunaikino ir pergalės Laisvei neatnešė. Dar daug teks padėti aukų, kol komunizmas bus sunaikintas, nes jis per jėgą įsigalėjo, todėl tik su jėga ir gali būti sunaikintas. I.

Goodbye! Goodbye!

Taip neseniai buvo sušukta prie šiaurytinio kampo 69-tos ir So. Artesian gatvių, Marquette Parko kolonijoj. Dalykas tas:

Minėtam kampe stovi didelis namas, kuriame seniau buvo šios kolonijos garsi Narvydo duonos ir pyragų kepykla. Dabar tas namas yra Stepono C. Lachavičiaus, laidotuvių direktoriaus, nuosavybė. Namo apačia perdirbama į laidotuvių koplyčią. Apatinio aukšto trys sienos buvo išgriautos ir gražiomis plytomis išvestos naujos. Dabar darbas atliekamas viduje.

Neseniai prie to perdirbamo namo stovėjo jo savininkas p. Lachavičius su savo žmona Ona. Tuo tarpu pravažiuojąs vieno sunkvežimio vairuotojas, nusižiūrėjęs į gražiai atliktą darbą, p. Lachavičių klausė: "Kas čia bus? Nauja taverna?"

"Ne, laidotuvių koplyčia", atsakė p. Lachavičienė.

"Goodbye! Goodbye!" sušuko vairuotojas ir skubiai nuvažiavo. Z.

Studentai dėkoja

Už jų vertingą įnašą studentų suvažiavimo Chicagoje sėkmingumui laiduoti reiškiame nuoširdžią padėką:

suvažiavimo rengimo techninės komisijos pirmininkui Br. Juodeliui ir nariams R. Babickui, K. Mikėnui, Alg. Bakaičiui, A. Kliorei, L. Širmulytei, R. Gaškai;

meninės programos dalyviams L. Smalenskaitei, V. Tautvydaitei, D. Laukytei, V. Karosaitei, M. Brinciūtei, R. Babickui, Br. Juodeliui, A. Kliorei, R. Puodžiūnui, Br. Macukevičiui, N. Jankevičiūtei, K. Kudžmai;

kunigams P. Linkui, V. Staškiui ir A. Trakiui bei per pamaldas Šv. Kryžiaus bažnyčioje giedojusiam Dainavos ansambliui, vadovaujamam muz. Stp. Sodeikos;

akademinio akto kalbėtojui prof. Stp. Kolupailai, visiems suvažiavimą sveikinusiems, o ypač žurnalo "Sėjos" redakcijai, prijungusiai ir 10 dol. auką;

liet. laikraščių, ypač "Dirvos", "Draugo" ir "Naujienų" redakcijoms ir radijo valandėlių vedėjams;

o taip pat kolegoms ir kolegėms, dirbusiems įvairius suvažiavimo rengimo darbus: L. Betkauskaitei, D. ir J. Elvikytėms, V. Gaškaitei, K. Jiečiui, A. Kavaliūnui, R. Kliorytei, M. Miknaitytei, R. Pabarčiui, Vyt. Petrauskui, K. Ripskiui, Rūbui, R. Tallat-Kelpšai, D. Varnaičiui, R. Vėbraitei, A. Venclovaitei, H. Virkau... ir visiems kitiems.

Lietuvių Studentų Sąjungos JAV Centro Valdyba

Kas šelpia vargstančius

Esantiems laisvoje Europoje lietuviams našlaičiams, seneliams, ligoniams-invalidams ir kitiems visiems varge esantiems pabėgėliams sušelpti Balfas visais būdais stengiasi surinkti kuo daugiau aukų. Daug šio krašto lietuvių prisideda savo aukomis prie labdaros darbo. Bet tai yra maža. Reikia visiems eiti Balfui į pagalbą savo aukomis, o tada tikrai pajus tie vargšai, kad jais Amerikos lietuviai rūpinasi ir vienų likimo valiai nepalieka.

Štai šalia tų lietuvių, kurie per Balfą šelpia vargstančius, randame jau vieną kitą ir stambesnį rėmėją. Neseniai spaudoje skaitome, kad šiais metais Balfui Chicagos Apskr. stambesnias aukas paaukojo: akių gydytojas G. Serner (Šernas) $100; Dr. A. Maciūnas $25, p. Stef. ir Kaz. Vaicekauskai $25. O šiomis dienomis Balfo Chicagos Apskr. iždas vėl gavo stambią auką $100 iš žinomo visuomenininko ir nuolatinio Balfo rėmėjo p. inž. Antano J. Rudžio. Taip pat per p. inž. Antaną J. Rudį gauta auka $25 iš Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois, kurios pirmininku jis yra.

Tai didžiausios šių metų aukos, kurios skatina ir kitus panašiai prisidėti prie šalpos darbo, mažinant vargstančiųjų skurdą. Kas ir kiek per šių metų pirmą pusmetį Balfui aukojo, matome iš spaudos. O būtų gražu ir Chicagos lietuviams garbinga, jeigu antro pusmečio Balfo apyskaitoje matysime ne kelias dešimtis pavardžių, bet tūkstantis jų suaukojant ne centus, bet nors po vienos dienos uždarbį.

O jų tarpe, reikia manyti, matysime daug daugiau ir tokių aukotojų, kaip čia išvardyti. Taigi metų pabaigoje pamatysime, kas šelpia vargšus ir kas tik kalba. I. D.

"Naujienose" pasiskelbęs — visus biznyje nustelbia.

Iš kelionės po Naująją Angliją

Vienerių metų tarpe jau trečiu kartu važiavau į tą pusę, tad šį kartą kelionė buvo trumpa. Nors į New Yorką ir atgal skridau lėktuvu, bet per tas 6 dienas nedaug ką žmogus gali pamatyti aplankęs kelis miestus.

New Yorke pirmiausia užėjau į Brooklyno Lietuvių Atletų Klubą pasimatyti su pirmininku Charles Mitchell ir reikalų vedėju Bill Welton (Osipavičiu). Teko užeiti pas senus pažįstamus X. Strumskį ir J. Ginkų, radijo valandėlės vedėją.

John Jakubs

Rytojaus dieną jau traukiau į Bostoną. Užėjęs ten į Lietuvių Salę, radau daug pažįstamų, kaip Stilsoną, Joną Romaną, Feliksą Zalecką ir kitus. Aplankiau savo krikšto sūnų Albertą Naudžiūną. Apsistojau pas savo giminaitę Helen Jackson. Taip pat Bostone sutikau kelis atvykusius iš Chicagos atostogų, jų tarpe ir draugą Igną Sakalą su žmona.

Sekmadienį teko nuvykti į Worcesterį, kur tą dieną buvo "Amerikos Lietuvio" laikraščio gegužinė, visais atžvilgiais sėkminga. Rytojaus dieną giminaitis Simonas Jakubauskas nuvežė mane į Brocktoną, kur aplankėm savo giminaitę Edie Jackson, iš jaunų dienų pažįstamą kun. Strakauską ir Sandaros namus. So. Bostonas yra vienintelė lietuvių kolonija, turinti savo Broadway. Čia beveik kiekvieną biznio įstaiga yra lietuvio; toj gatvėj rasi visus savo pažįstamus.

Važiuodamas atgal į Chicagą, dar sustojau New Yorke, kur mėginau pamatyti SLA name "Tėvynės" redaktorių ir kitus, bet neradau — pataikiau, mat, pietų laiku.

Chicagon parvykęs, radau National Wrestling Alliance suvažiavimą. Tai ristynių rengėjų organizacijos metinis seimas, į kurį suvažiavo apie 40 ristynių rengėjų iš visos Amerikos, Havajų, Kanados ir Meksikos. Čia turėjau progos pasimatyti su žymiais ristikais, kurių daugumas man buvo gerai žinomi geri ristikai iš tų laikų, kai aš buvau ristynių rengėjas Amerikoj. Prireikus šis susivienijimas šelpia ristikus ligos ir nelaimės atvejais. Pvz., maždaug prieš 15 metų susirgo New Yorke man gerai žinomas ristikas Antanas Brazauskas ir sirgo apie metus laiko. Man pranešus apie padėtį, ristynių susivienijimas Brazauskui tuojau davė piniginę paramą išėjus iš ligoninės. Baigę suvažiavimą, ristynių rengėjai popiet turėjo banketą Blackston viešbuty, kur atsilankė dabartiniai ir buvę Amerikos ir kitų šalių sportininkai. **John Jakubs**

Studebaker paleidžia 5,000

SOUTH BEND, Ind. — Studebaker automobilio korporacijos prezidentas Vance pranešė, kad artimiausioms dienomis bus atleista 5,000—6,000 darbininkų dėl sumažėjusio automobilių pirkimo. Įmonėse dirba 15,000 darbininkų.

Skaitykite "N-nas"

Cicero

Artinasi centro viršininkų nominacijos. Nėra abejonės, kaip kitados, taip ir šį kartą atsiras norinčių ir bus pasiūlyti geriausi, ir daugiausia balsų gavę su tinkamomis kvalifikacijomis eis į tikrus, galutinus rinkimus; tai bus pavasarį. O vasarą seimas, svarbiausia SLA instancija. Tos procedūros kainoja nemaža kapitalo. Tai šios šalies patvarkymas: išlaidos nesvarbu, patvarkymai turi būti vykdomi, paprastai prieš rinkimus pasipila agitacija, varžytynės. Paviršutiniškai žiūrint, nieko blogo: laisva šalis, laisva spauda, pilk ką turi, by tik tvarkingai, švariai; viskas galima, mes, senieji, esame prie visko pripratę. Bet naujieji (o jų yra gudrių)? Tad galima susilaukti, ko neturėjom. Na, gyvensim — pamatysim ir, reikalui atėjus, kalbėsim daugiau.

Šios mintys nevien 301 kuopai, bet dera visiems susivienijimo nariams. Būkite aktyvūs, lankykite susirinkimus, skaitykite organą "Tėvynę", žinosite savos organizacijos reikalus, o tų reikalų reikalėlių mes turime galybes.

Bernice Labin, 4837 W. 14th St., jau kuris laikas, kaip perėmė užeigą ir viską sutvarkė taip, jog gavosi kita išvaizda, mielai lankoma tiek senųjų, tiek ir naujųjų. O netrūksta ir svetimtaučių, nes pati šeimininkė laisvai vartoja abi kalbas.

Valteris Kazlauskas namiškiams pranešė: "Turiu sugavęs gražios žuvies, laukit". Gal ir tiesą sako, nes Minnesota tai žuvinga šalis. Bet vėl: žuvautoju negalima tikėti, jie visados išverčia kitaip "Fish story".

Cicero Ave. jau griaunama. Aišku, bus pataisyta. O buvo duobės. Darbas pradėtas nuo 12 St. ir tęsis iki 25. Nors iš lengvo, bet taisymas eina.

D.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Žemaičių Kultūros Klubo mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, rugsėjojo 16 dieną, 7:30 val. vakaro Hollywood Hall, 2417 43rd St., Chicago, Ill. Visi nariai,-ės prašomi dalyvauti, nes turėsime daug reikalų apsvarstyti. J. Baličas, rašt.

CAROLINE KUDIS

gyv. 1309 W. Clarke St., Milwaukee 6, Wis.

Mirė 1953 m. rugpiūčio 31 d., sulaukusi 75 metų amžiaus.

Paliko nuliūdę: vyras Vincentas ir giminės: Mrs. Max Mossat, Miami, Fla., Mrs. Elmer Stauffer, San Diego, Cal., Albert Jacobs ir Charles Jacobs.

Palaidota Mt. Olivet kapinės.

LOUIS GRICIUS-GIRTZ

gyv. 7041 S. Washtenaw Ave., Chicago, Ill.

Mirė 1953 m. rugsėjo 11 d. 10 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Gruzdžių apskr., Supilių par., Supilių miestely.

Paliko nuliūdę: žmona Zuzana, po tėvais Ramašauskaitė; 2 dukterys — Jeannette, žentas Raymond Peterson ir žentas Christim James Yynch; 4 anūkai; brolis Juozapas ir Lietuvoje brolių ir seserų, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Mažeikos ir Evans koplyčioje, 6845 South Western Ave.

Antradienį, rugsėjo 15 d., 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Gimimo Panelės Švenč. parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Louis Gricius-Girtz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, Dukterys, Brolis ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. Mažeika ir Evans, tel. RE 7-8600-01.

ANTOINETTE PETKIEWICZ
Po tėvais RUZGAITĖ
5618 W. 64th Pl.

Mirė 1953 m. rugsėjo 10 d., 4:20 val. po pietų sulaukusi pusės amžiaus.

Gimusi Lietuvoje, Tauragės apskr., Kaltinėnų valsč.

Amerikoje išgyveno 30 metų.

Paliko nuliūdę duktė Bernice Clouse, vyras Raymond; 4 sūnūs: Alexander, žmona Anna, Kazimier, žmona Jean; John, žmona Georgette; Alphonse, žmona Betty; 7 anūkai; brolis Charles Ruzgis ir jo šeima. Sesuo Anna Korsak, vyras John ir šeima; ir kiti giminės, draugai ir pažįstamieji.

Kūnas pašarvotas J. F. Eudeikio koplyčioj, 4605 S. Hermitage

Antradienį, rugsėjo 15 dieną 8:30 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Šv. Kryžiaus parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojama Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antoinette Petkiewicz giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: Duktė, Žentas, Sūnūs, Marčis, Anūkai ir Giminės.

Laidotuvių direktorius J. F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741

Make today your D day buy United States Defense Bonds

JOSEPHINE PIKTUŽIS
(PAGAL TĖVUS YURKUS)
7154 So. Washtenaw Ave.

Mirė 1953 m. rugsėjo mėn. 10 dieną, 7:30 valandą ryto, sulaukusi pusės amžiaus. Gimusi Lietuvoje, Kelmės m., Raseinių apskrity.

Amerikoje išgyveno 40 metų.

Paliko nuliūdę: vyras John, duktė Jeanne Guzik ir žentas Edward, du anūkai: Donald ir Dennis Lee, ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamųjų.

Kūnas bus pašarvotas šiandien, 5 val. po pietų, John F. Eudeikio koplyčioje, 4330 So. California Ave.

Pirmadienį, rugsėjo 14 dieną, 1:30 valandą po pietų iš koplyčios bus dydima į Lietuvių Tautines kapines.

Visi a. a. Josephine Piktužis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jai paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Vyras, Duktė, Žentas ir Anūkai.

Laidotuvių direktorius John F. Eudeikis. Tel. YArds 7-1741.

URBA Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse raudime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas BIshop 7-9719
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos
AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLympic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-3572

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

PASAULIO LIETUVIŲ ŽINYNAS

Pasaulio lietuvių žinyno autorius Anicetas Simutis, M. A., sako tos knygos įžangos žody:

To akivaizdoje šiuo leidiniu buvo siekiama ne tik užpildyti susidariusią spragą, bet kartu įnešti ir daug naujo-moderniško, nesiribojant ne tik geografiniu atžvilgiu, bet nesiribojant religiniu ir sroviniu požiūriu, taip, kad vienoje knygoje sutilptų **visų religijų ir politinių įsitikinimų lietuviai.** (Autoriaus pabraukta).

Toliau autorius dar pasisako šitaip:

"Bendrai šis mano darbas neturi pretenzijų į mokslinį traktatą, bet yra rinkinys, mano supratimu, naudingų ir gal net labai reikalingų informacijų, faktų ir adresų vienoje knygje. O jų kiekvienam lietuviui vienu ar kitu atveju gali prireikti, norint geriau orientuotis pasaulio aplinkumoje".

O vienok knyga išėjo nei moderniška, nei joje sutilpo visų religijų ir politinių įsitikinimų lietuviai. Visiškai pritariam autoriui gerb. Anicetui Simučiui, kad pasaulio aplinkumoje mums dabar gyvenantiems tokia bešali informacijų knyga yra būtina.

Deja, kas čia žemiau bus pasakytą, rodo, kad toji informacijų knyga turi didelius trūkumus, o kai kurie jų net suklaidins jos skaitytojus.

Nesiimta čia sužymėti tame informacijos leidiny pasirodžiusius visus trūkumus, o tik kai kuriuos jų, nes antraip, tektų bent dar veik pusę tiek prirašyti, kiek toje knygoje rasta jų:

PROFESŪROS SĄRAŠE PRALEISTI:

A. Humanitarinių m., Filosofijos, Teologiojs:

1. Dambriūnas, Leonardas, vyr. asist. (liet. kalba).
2. Girnius, Juozas, Dr., vyr. asist. (filosof.).
3. Grinius, Jonas, Dr., doc. (romanistika).
4. Maceina, Antanas, Dr., e. o. prof. (?) (filosof.).
5. Matusas, Jonas, Dr., doc. (Liet. istorija).
6. Liaugminas, Albinas, Dr., priv. doc. (dabar dėsto Kolumbijoje) (pedagog.).
7. Rukša, Antanas, Dr., doc. (Pabaltijo Univ. — associated prof..) (lotynų).
8. Malinauskas, Ignas, adj. (pedag.).
9. Avietinaitė, Magdalena, adj. (anglų kalba).
10. Pėteraitis, Vilius, lekt. (anglų).
11. Vokietaitis, Algirdas, Dr., doc. (sportas).
12. Pempė, Erikas, lekt.
13. Šilkarskis, Vladimiras, o. prof. (dabar Vokietijoje prfesoriauja).
14. Baltrušaitis, Jurgis, Dr. (buvo Hum. fak. doc., dabar profesoriauja Prancūzijoje). "Žinyne" įtrauktas tik menininkų tarpan, nors labiau tiktų ir negalėjo būti praleistas profesūros sąraše).
15. Vorobjovas, Mikalojus, Dr., vyr. asist. (ar dabar kur dėsto?). "Žinyne" pažymėtas irgi tik menininkų sąraše, nors jis irgi meno istorikas, o ne dailininkas).
16. Meškauskas, Juozas, (Dr.?) doc. (kanauninkas, Teol. fak. dėstytjas).
17. Skvireckas, Juozapas, Dr., o. prof. (Teol. fak.), arkivysk.
18. Brizgys, Vincentas, Dr., doc.(?) (Teol. fak. dėstytojas) vysk.
19. Jakubėnas, Povilas, prof. (o. prof.) (Ev.-Ref. teol. fak. prof., ir dėkanas) (Miręs Šveicarijoje jau gerokai po "Žinyno" išspausdinimo).
20. Kurnatauskas, Konstantinas, Dr., prof. (e. o. prof.?) (Ev. Ref. teol. fak.).
21. Pauperas, J., doc. (Ev. Ref. teol. fak.).
22. Šaulys, Kazimieras, Dr., o. prof. (prel. Teol. fak., Neprikl. akto sign.).

Iš Amerikos univ. dirbančių neįtraukti, pav., šie:

23. Jaskevičius, V., Dr. — Fordhamo univ. (taigi New Yorke, kur "Žinynas" išleistas) rusų studijų skyriaus vedėjas (jėzuitas).
24. Beleckas, Juozas, jėzuitas, "Draugo" kronikoje buvo nurodytas, kaip profesoriaująs, rodos, Chicagos jėzuitų univ.

(Šis praleistųjų sąrašas, be abejo, nėra pilnas).

B. Medicinos fak.:

1. Bagdonas, Juozas, prof. (e. o. prof.?) (vyriausias iš visų mūsų prof.).
2. Buinevičius, Dr., o. prof. (gyv. Austrijoje).
3. Bintakys, Fricas, Dr. (Pabaltijo univ. Associated prof.).
4. Buinauskas, Petras (Pabaltijo univ. lekt.).
5. Čeičys, Alfonsas, Dr., doc. (vid. ligos).
6. Damijonaitis, Vytautas, Dr., adj. (stomatologija).
7. Avižonis, Vytautas, adj.(?).
8. Bendoravičius, Vytautas, asist(?) (psichiatras).
9. Juozapavičius, Kazys, adj. (bakteriologija).
10. Kižys, asist. (farmakologija)
11. Labokas, Vaclovas, Dr. (Pabaltijo univ. lektorius; Kaune — asist.?).
12. Maciūnas, Algirdas, vyr. asist. (Chirurg.).
13. Mikužis, Jonas, vyr. asist. (akušerija, ginekol..) (Australijoje gyvena).
14. Matulionienė, Aniceta, vyr. asist. (odontologija).
15. Stančius, Povilas, Dr., e. o. prof. (Pab. univ. prof.) stomatologija.
16. Stankaitis, Jonas, Dr., adj., (ginekologija).
17. Stonkus, Stasys, doc. (chirurg.).
18. Tercijonas, V., asist.(?).
19. Vaitėnas, Mykolas, Dr., vyr. asist. (odos ir veneros ligos).

C. Teisininkai, ekonomistai

1. Baltušis, Saliamonas, adj.?
2. Liūdžius, Juozas, adj.?
3. Čepas, Vytautas, Dr., doc. (Pabalt. univ. associate prof.).
4. Raulinaitis, Pranas Viktoras, Dr., doc. (Dotnuvoje) (Pabalt. univ. associate prof.).
5. Mackus, Feliksas, vyr. asist.
6. Gruodis, Domas, adj. (ekonomistas) (gyvena Brazilijoje?).

D. Technikai, matematikai, fizikai ir t. t.

1. Bajorūnas, Leonas, adj.
2. Baublys, Mikalojus, Dr., doc. (auto mašinos) (gyvena Anglijoj).
3. Birutis, Vaclovas, adj. (elektrotechn.).
4. Gasparėnas, Kazys, asist.? (techn. chem.).
5. Gimbutas, Jurgis, Dr., vyr. asist. (statyb.).
6. Jankauskas, Jurgis, Dr., doc. (termodinamika).
7. Kudokas, Stasys, Dr., doc., (architekt.).
8. Matyckas, Jonas, doc. (garvežiai).
9. Mikaila, Jurgis, adj. (mechanika)?
10. Mikalauskas, Jonas, adj.?
11. Okunis, Jurgis, vyr. asist. (archit.).
12. Nasvytis, Algirdas, Dr., vyr. asist. (imon. organizacija).
13. Paukštys, Kazys, adj.?
14. Staniulis, Česlovas, adj.? (nal. chemija).
15. Šalkauskis, Algirdas, asist. (archit.).
16. Švipas, Vladas, lekt.(?) (statyba).
17. Tamošiūnas, Vladas, vyr. asist.?
18. Vaitiekūnas, Aleksandras, Dr. (?) adj. (org. chem.).
19. Vėbra, Juozas, Dr., e. o. prof. (chem.).
20. Kovalskis, Jonas, (?), (archit.).
21. Glodenis, Adolfas, priv. doc. (anorg. technol.).
22. Motekaitis, Kazys, adj. (fizikas)?
23. Valukonis, Jonas, adj., (matematikas).
24. Kačinskas, Leonas, vyr. asist. (Pabalt. univ. lektor.) (matematikas).
25. Rindzevičius, Kostas, vyr. asist. (Pabalt. univ. lekt.) (matematikas).
26. Stanaitis, Otonas, Dr., dc. (matematikas).
27. Daukantas, Teodoras, doc. (geografas).
28. Kodatis, Bernardas, prof. (e. o. prof.?) (astron.).
29. Zalubas, Romualdas, vyr. asist. (dabar, rodos, dėsto kažkur USA).
30. Stonis, Antanas, vyr. asist. (Dotnuvoje) (Pab. univ. lekt.) (chemikas) (Brazilijoj).

E. Agronomija, Miškininkystė, Veterinarija:

1. Paltarokas, Jonas, agr. e. o. prof.
2. Šeštokas, Alfonsas, adj. agr.
3. Baublys, Jurgis, asist. agr.
4. Kripas, Stasys, doc., Dr., mišk.
5. Kanauka, Kostas, prof. Dr.?
6. Kregždė, Jokubas, dc.
7. Stankaitis, Alfonsas, asist.
8. Kalvaitis, Alfonsas, doc?
9. Tunkūnas, Petras, vyr. asist.
10. Natkevičius, Jonas, vyr. asist.
11. Paršeliūnas, Jonas, doc. (agr.).

"Žinyne" nurodoma, kurie profesoriai turi daktaro laipsnį (kartais ir tik gydytojai pavadinami daktarais), bet praleistas **daktaro laipsnis** šiems profesūros nariams:

1. Avižonis, Konstantinas, doc.
2. Brožaitis, Jurgis, dc.
3. Gudavičius, Pranas, prof.
4. Gylys, Antanas,
5. Krivickas, Domas, e. o. prof.
6. Kučas, Antanas.
7. Maciūnas, Vincas, doc.
8. Meškauskas, Juozas, e. o. prof.
9. Paplauskas-Ramūnas, Antanas.
10. Tuménienė, Vanda, e. o. prof.
11. Zubkus, Juozas, e. o. prof.
12. Zubrys, Alfonsas, e. o. prof.

Netiksliai sužymėta prof. titulai (pareigos):

1. Avižonis, Kostas — nurodyta: db., asist., iš tikrųjų buvo: doc. (Pab. univ. associate prof.).
2. Bieliauskas, Vytautas Juozas — nurodyta: **o. prof.** neatrodo, kad tas jaunas žmogus būtų o. prof.

Lietuvoj jis dar negalėjo būti universiteto profesūroje, Vokietijoje baigė univ. ir galėjo būti kokiu asistentu. USA kažką dėsto, bet o. prof. negali būti, nes čia tokio vardo nesti (yra: prof., asso. prof., assistant prof.).

3. Maciūnas, Vincas — nurodyta: v. asist.; iš tikrųjų: doc. (Pab. Univ. associate prof.).
4. Pažemeckas, Juozas — nurodyta: — asist.; iš tikrųjų: adj.
5. Povilaitis, Bronius — nurodyta: prof.; iš tikrųjų, doc.. (Pab. univ. associate prof.).
6. Salys, Antanas, nurodyta: prof.; iš tikrųjų: e. o. prof. (dabar: associate prof.).
7. Valteris, Kazimieras, nurodyta: asist.; iš tikrųjų: adj. (Pab. univ. assoc. prof.).
8. Žymantas, Stasys, nurodyta: e. o. prof.; iš tikrųjų: doc. (Pab. univ. associate prof.).

Profesūros sąraše "Žinynas" pateikia 156 asmenis

Deja iš jų 58 nenurodomos akademinės pareigos, t. y. ar prof., ar doc., ar asist., ar lekt. ir t. t. Be to, kaip jau minėta, ir nurodomosios pareigos ne visada tikslios. Dažnai nepateikiamos akademinės pareigos net tų žmonių, kurie gyvena New Yorke ar apylinkėse ir redaktoriui nebuvo sunku jų atsiklausti bei patikrinti. Įdomu, kad nenurodytos universitetinės pareigos, pav. tokio Vaičiulaičio, kuris netgi talkininkavo "Žinynui", pateikdamas rašytojų sąrašą; taigi redaktoriui buvo visai lengva jis atsiklausti. Visa tai, drauge su aukščiau išdėstytomis spragomis bei klaidomis, akivaizdžiai rodo "Žinyno" sudarytojo nerūpestingumą, sudarant profesūros sąrašą.

Darbo sekretorius Martin P. Durkin pasitraukė iš savo pareigų. Rezignavo jis todėl, kad administracija, nors ir buvo pasižadėjusi, neberemia Taft-Hartley įstatymo numatytus pakeitimus. Durkin buvo vienintelis demokratas Eisenhowerio kabinete.

Kartais yra ir tokių nurodymų: "dirbą Peabody Museum of Harvard U-ty" (Alseikaitė-Gimbutienė), bet toks apibūdinimas nepakankamas, nes ne kiekvienas, kas dirba (darbas darbui nelygu!) universitete, jau yra profesūroje; ar P. Labanauskas, elektrikas. Jis dirba dabar Amerikos Balso lietuvių padaliny.

Kaip nurodyta, profesūros sąraše praleista tiek daug asmenų (jų tarpe nemaža senų profesorių ir šiaip jau plačiau žinomų mūsų kultūros gyvenime ir spaudoje), o tuo tarpu įtraukta visa eilė asmenų, kuriuos vargu ar galima būtų pavadinti profesoriais, kaip mes juos suprantame. Mat, profesorių mes visų pirma suprantame kaip daugiau ar mažiau mokslo žmogų, universiteto dėstytoją, o "Žinyno" sąraše nemaža yra paprasčiausių kalbos mokytojų (pav. tokia Tubelienė, panašiai Dailidė, gen. Raštikis — pastarasis, tiesa, jau pasitraukė iš rusų kalbos kursų kariams). Juk turime studentų, kurie baigdami studijas ar daktarizuodamies jau gauna dėstyti studentams (koledže) svetimų kalbų (pav. vokiečių) kursus. Jie nemažiau už anuos kalbų mokytojus turėtų būti laikomi profesoriais.

(Bus daugiau)

Kas paskaito "Naujienas" —
Visą tiesą ten atras.
Apie Lietuvą, pasaulį sviesų
Tik "Naujienos" skelbia tiesą.

JOIN NOW!

Contact your local Civil Defense Director or (local Civil Defense phone and address) or write to: Ground Observer Corps, U. S. Air Force, Washington 25, D. C.

Look at this Price!

Only $179.95

Including Federal Tax and One Year Warranty on Picture Tube

for 1954

PHILCO Big Screen Television

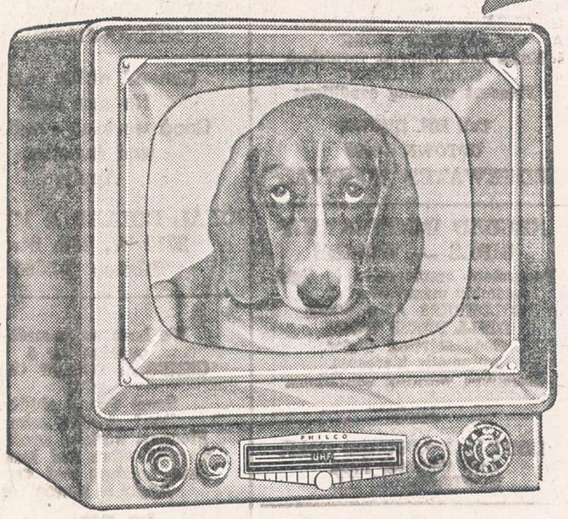

Enjoy big screen television now—the Philco 3000 in richly-styled cabinet.

Not off-Brand but Genuine Philco Quality!

New Philco Advances in Tuning and Viewing Ease!

New Brighter Picture!

More Fringe-Area Power!

Immediate Delivery If You Act Fast!

(STOCK IS LIMITED)

Liberal Trade-in LOW, EASY TERMS

Only $179.95

NEW PHILCO 21-INCH CONSOLE

Look at these features! A new bigger 21-inch picture—larger than many so-called 21-in. sets, an advance-engineered chassis, new handsome mahogany finish cabinet—the Philco 4100.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 West 51st St. HEmlock 4-7095

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis. Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius. Išgydo kreivas akis be operacijos. Įdeda netikrą — artificialę akį pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus. Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 6 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4701 S. DAMEN AVE., Chicago, Ill.

C. L. D. D.

Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Serėdomis ir nedėliomis uždaryta
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsilieps viršutiniai telefonai,
Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZEL'IS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
arti 47th Street
Telefonas YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. BRiltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, antr. ir penkt. 10-1 ir 6-9, šeštad. 10-12.
Ofiso: PR 6-7800; namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas HEmlock 4-5849
Rezidencija HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Tel. ofiso VI 7-0600. rez. VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
Kampas Archer ir California Ave.
VAL.: 2—4 p. p. ir 6—9 vakare, išskyrus sekmadienius.

Rez. telef.: DAnube 6-1126
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

Ofiso Telefonai: Buto
FIllmore 3-2007 COlumbus 1-6190
DR. K. JABLONSKIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
154 N. Broadway, Melrose Park, Ill.
Valandos:
6:30-9:00 val. vak. išskyrus sekmad.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 p. p. ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
Akių ligų specialistė
ir pritaiko akinius.
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius.
2422 W. MARQUETTE RD.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Dr. Raymond Kastys
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Drauge su DR. MACE GAZDA
MEDICAL & SURGERY BLDG.
5159 So. Damen Avenue
Tel.: PRospect 6-7800
Priėmimo val.: Pirm., treč., ketv., penkt — 10-1 v. p. p. Pirm., ketv. 4-7 v. v. Treč., penkt. 6-9 v. v.
Šeštadieniais pagal susitarimą.

Ofiso ir buto tel.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien 10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED ST.
Telefonas DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Tel.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 S. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vak.
Šeštadieniais, 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 S. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3216
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid. PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien.
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
5002 WEST 16th STREET
Val.: kasdien 2—8 p. p.
Šeštadienį 10—12 ir 2—4 p. p.
Ofiso telefonas: TOwnhall 3-0959; namų: ROckwell 2-2387. Jei neatsiliepia, tai CEntral 6-2294.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm. Antr. Ketv. ir Penkt. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p.p.
Neturi valandų trečiad. ir sekmad.

Ofiso ir rezid. telef.: YArds 7-3526
Neatsiliepus, skambinti YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6560 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų; trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel. ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždarytą.

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

Lengva paskelbti skelbimą Naujienose

Paprastą "Classified" skelbimą labai lengva paskelbti NAUJIENOSE. Jis reikia aiškiai parašyti ant lapo popieriaus ir pasiųsti tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 SO. HALSTED ST.
Chicago 8, Illinois.

Reikia apskaičiuoti, kad laiškas laiku pasiektų dienraštį.
Kas nesuspėja laiško parašyti, skelbimą gali pranešti telefonu. Reikia paskambinti HAymarket 1-6100, pasakyti, kad norite paskelbti skelbimą ir pranešti skelbimo turinį. NAUJIENŲ tarnautojos jį užrašys ir suteiks visas reikalingas informacijas.
Skelbimai turi pasiekti dienraštį prieš 4 val. vakaro, jei norite, kad būtų išspausdinti rytojaus NAUJIENOSE. Šeštadieniais skelbimai priimami iki 12 val. Sekmadieniais — iki 11 val. ryto.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs,
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys.

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Demokratų konferencija

Šiandien ir rytoj (rugsėjo 14—15 d.) Conrad Hilton viešbučio patalpose vyksta JAV krašto (nacionalinio) demokratų komiteto konferencija, kurioje, šalia formalinių reikalų svarstymo, daug vietos bus skirta ir bendriems ūkio bei politikos klausimams.

Pirmos dienos įžanginiame posėdy bus aptariami tautinių mažumų demokratų partijos skyrių reikalai. Vėliau vyks Vidurinių Vakarų sritinė konferencija, kongresinio ir generalinio komitetų posėdžiai, bus diskutuojamas moterų darbo klausimas ir kt.

Antrą dieną, šalia komitetinių posėdžių, vyks bendros diskusijos žemės ūkio politikos klausimais ir bus svarstomi valstybės, apskrities ir miesto politinės organizacijos reikalai.

Krašto demokratų konferencijoje dalyvauja visų JAV valstybių atstovai, išskyrus Maine ir Vermont; taip pat atsiuntė savo delegatus Puerto Rico ir Aliaska.

Pirmadienio posėdžiuose svarbiausias kalbėtojas yra buv. prezidentas Trumanas, o antradienio vakare, 8:30 val., Operos rūmuose buv. demokratų partijos kandidatas į JAV prezidentus A. Stevensonas padarys pranešimą apie savo studijinę kelionę aplink pasaulį.

Audroje nukrito 2 sprausminiai lėktuvai

Praeitą penktadienio vakarą, kilus didelei audrai su žaibais Chicagoje, netoliese nukrito du sprausminiai lėktuvai, kurie iš Californijos skrido į O'Hare aerodromą. Vieno lėktuvo pilotas žuvo; manoma, kad jo lėktuvas nukrito į Michigano ežerą.

Antrojo lėktuvo pilotas Koch iš lėktuvo parašiutu iššoko ties Peotone, Will apskrity. Jis pasakoja, jog jam nusileidus nelengva buvo pasiekti gyventoją ir telefoną: daugelis pravažiuojančių automobiliais nesutikę jo pavėžinti, o kai prie vienos trobos priėjęs, kur buvusi šviesa, niekas jam neatidaręs durų. Kai kitoje vietoj pagaliau prisibeldęs ir buvęs įleistas, iš pradžių nenorėję jo pasakojimais tikėti, jį laikę plėšiku prisimetėliu. Tik vėliau jis įtikinęs, ir žmogus nuvežęs jį į smuklę, kur jis galėjęs telefonu susisiekti su savo komandos viršininkai.

Didžiausias elektrinių įrankių gamybos centras

Chicaga yra viso pasaulio didžiausias elektrinių įrankių gamybos centras. Čia yra daugiau kaip 520 tokius įrankius dirbančių fabrikų, kurie per metus pagamina arti 2 bilijonų dolerių vertės įrankių.

Šuninė savaitė

Rugs. 20—26 d. bus čia šunų savaitė. Jos pirmininkas McCullough sako, jog savaitė baigsis atitinkamu paradu. Šunų savaitės platforma esanti: 1. kiekvienam šuniui geros patalpos; 2. pašalinti iš gatvių paklydusius šunis; 3. padorūs įstatymai šunims ir savininkams.

Pagalba graikams

Meras Kennelly dvi šias savaites paskyrė rinkliavai graikams, Graikijoje nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo, kuris paliko apie 100,000 žmonių be pastogės. Į vajų yra aktyviai įsitraukę vietos graikų kolonijos nariai bei Amerikos Raudonojo Kryžiaus Chicagos skyrius.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

— M E N —

THIS IS A GOOD DEAL
WITH ONE OF CHICAGO'S
NEWEST AND LARGEST
ORGANIZATIONS

WE NEED SEVERAL

WAREHOUSE
STOCKMEN

IF YOU ARE RELIABLE
AND DEPENDABLE
IT'S GOOD PAY
AND STEADY

MUST BE EXPERIENCED.

J. S. G.
WAREHOUSE CO.
6030 NORTHWEST HIGHWAY

C A R S O N ' S

turi sekamų darbų:

- STOCK
- SHIPPING
- HOUSEMEN
- DAY AND NIGHT CLEANERS

Nuolat, pilną laiką.
Turi suprasti ir kalbėti angliškai.
Liberališka prekių nuolaida.
Darbininkų lengvatos.

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
Employment office
Val.: nuo 10 ryto iki 4:30 po pietų
11-tas aukštas
Vyrų Krautuvės Name

WABASH and MONROE

Tuoj darbas

DŽENITORIAMS

40 valandų darbo savaitė
Geros darbo sąlygos

SWEDISH COVENANT
HOSPITAL

5145 No. California Ave.
UPtown 8-8200

PATARNAUTOJŲ
VIRTUVĖS DARBININKŲ
Pastovus darbas
Duodamas valgis
40 valandų savaitė
Gera vieta dirbti.

SWEDISH COVENANT
HOSPITAL
5145 No. California Ave.
UPtown 8-8200

WORK NEAR HOME
SAVE $104 A YEAR CARFARE
We need
ORDER FILLERS AND PACKERS
Large wholesale distributor
has openings for alert young
men in packing and stock
departments.
Excellent opportunity for
advancement.
Free hospitalization and
health insurance.
Paid vacation.

Call MR. WALK
ANDOVER 3-5060

We have immediate oppenings
for

M E N

For light factory work.
No experience necessary
Day or night shift. Paid holidays, vacations, and insurance benefits. Ideal working conditions. Apply:
933 N. CICERO

A L D E N S
NEEDS BOYS 16-17
FOR:
★ SERVICE CLERKS
ALSO MEN FOR:
★ STOCK
★ WAREHOUSE
Liberal employee discount.
Free hospitalization and insurance.

A L D E N S
511 South Paulina St.

AUTO PLOVĖJŲ

Reikalinga tuojau
Patyrusių

GERAS MOKESTIS
Geros darbo sąlygos

BAUERS SERVICE

7618 West Touhy Ave.
ROdney 3-9727

MAN FOR POULTRY STORE
Chicken Dresser in Retail Store.
TOP SALARY
for Right Man.
3015 N. MONTICELLO
ALbany 2-5450

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

BRICKLAYERS
Good opportunities in Chicago,
Oak Park and Summit, Ill.
Chicago applicants see:
OSCAR STONEWALL
Hendricks School
4320 So. Princeton.
Oak Park applicants see:
EINOR THOR
Oak Park Field House
Lake and Ontario Sts.
Oak Park, Illinois.
Summit and Argo applicants see:
ELMER NELSON
Argo Community High School
63rd and Harlem Ave.
Summit, Illinois.
TOP WAGES
For further information call:
Miss Hardy
COATH AND GOSS, INC.
4320 So. Princeton,
Chicago, Illinois
ES 8-1170

Looking
for a job
in
General
Factory
Work on
Northwest
Side

either
DAY OR NIGHT SHIFT
with
GOOD PAY
and
OVERTIME
plus
MANY BENEFITS
THEN APPLY:
THE FREDERICK POST CO.
3650 No. Avondale
(3600 North—3700 West)

---

2 M E N

1 Shipping and Receiving

1 Stock Control

Good chance for advancement

COILCRAFT, INC.
3716 North Cicero
SPring 7-7870

GENERAL FACTORY

COOKED MEATS and
SAUSAGE PRODUCTS

Full or Part Time
Opportunity To Learn Trade
40 Hour Week
Company Benefits

George Nitzsche Sons
2639 SO. HARDING
LAwndale 1-2499

REIKALINGAS pirmarankis kepėjas ir darbininkas kepykloje. Geras atlyginimas. 3339 S. Lituanica Ave. CLiffside 4-6376

KNYGRIŠYS REIKALINGAS

Patyręs. Pastovios, malonios darbo sąlygos. 1812 S. Pulaski Ave. LAwndale 1-7676.

PERSONAL
Asmenų Ieško

VEDYBŲ TIKSLU
kam reikalingas sumanus, darbštus, teisingas, negirtuoklis pusamžis draugas ir geras gaspadorius. Rašykite į Naujienas, 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill. Box 4485.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo netaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį — J. CONRAL, 5242 S. Artesian Ave. GRovehill 6-4177

VELTUI APSKAIČIAVIMAS
Namų, butų remontavimas, kanalizacijos, vandentiekio, cemento ir kitokie darbai

Skambinti:

HEMLOCK 4-9211
po 5 val. vakaro

AUTOMOBILES—TRUCKS
Automobiliai — Sunkvežimiai

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th STREET

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1953 metų
$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS
VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi
dyleriai

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

SEARS

Needs Experienced Girl
TYPING and
GENERAL CLERICAL
at Their Warehouse
2945 West 31st Street

Hours: 8 a. m. to 4:45 p. m.
No Saturdays

CALL FOR APPOINTMENT
BIshop 7-6363
MR. WEID

SEARS, ROEBUCK
AND CO.

G I R L S
CLERICAL
TYPISTS

We have positions
open in modern office
for several young ladies in our

SALES ANALYSIS DEPT.

Good starting salary levels,
commensurate with ability and
experience.
B E G I N N E R S
particularly can qualify.
Good training opportunity for
advancement. 35 hour week.
Unusual employee benefit program.

CALVERT DISTILLERS
CORPORATION
35 E. Wacker Drive
Room 650

Here is an excellent
opportunity for a young
woman to learn the
SAVINGS & LOAN BUSINESS
Experienced preferred, but will train
conscientious worker.
Diversified duties, including
N. C. R. operation.
Public contact
Light typing
Chance to use your own initiative.
Pleasant working conditions
Call MR. GEIS
MERRIMAC 7-5900

T Y P I S T
Some Dictaphone Experience
Highly Desirable
Will train. Permanent position.
8 hour day, 5 day week.
Excellent starting salary.
Opportunity for advancement.
Fine working conditions.
Paid holidays and vacation.
Good transportation

INTERNATIONAL
FORWARDING COMPANY
200 E. ILLINOIS STREET

NEEDED IMMEDIATELY
W O M A N
for

CLEANING and GENERAL
KITCHEN WORK
Meals and uniforms furnished.
GOOD SALARY
Pleasant working conditions

Call MR. BROWN
UPTOWN 8-6000
EDGEWATER HOSPITAL

NEEDED IMMEDIATELY
GIRLS — WOMEN
Permanent employment in light
assembly manufacturing as
SOLDERERS AND SOME
DRILL PRESS WORK.
Good starting wages.
Automatic increases.
Excellent working conditions.

Apply

GENERAL FIREGUARD CORP.
1685 Shermer Road
NORTHBROOK, ILL.

Experienced middle aged

C O O K

Modern convenient North
West Side

Private room and bath
Must give references

AVENUE 3-9440

Siuvamų mašinų
OPERATORKŲ
Tiktai patyrusių

Aukštas akordinio darbo
atlyginimas
PASTOVUS DARBAS

Kreiptis į
Acme Textile Products
2752 SO. ARCHER AVE.

WORK NEAR HOME
WE NEED WAITRESSES
Experienced—6 P. M. to 2 A. M.
$45.00 per week up.
619 SO. HALSTED ST.
HAymarket 1-8459

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

A L D E N S
IS YOUR BEST BET
If you like to handle
merchandise as a:
★ PREPACKER
★ BILLER
Or, if you prefer handling
orders
as an:
★ ORDER READER
★ INDEX CLERK
Come in to see us.
Liberal employee discount.
Free hospitalization and insurance.

A L D E N S
511 South Paulina St.

---

2 ANAESTHETISTS
NEEDED AT ONCE

REGISTERED
SALARY $500 PER MONTH
No night or Sunday call.
Laundry and uniforms
furnished.
Also opening for
DIETITIAN
Therapeutic Registered
SALARY $350 TO $400
PER MONTH

LEILA Y. POST
MONTGOMERY HOSPITAL
Battle Creek, Michigan

C A R S O N ' S

turi sekamų darbų:

- PATARNAUTOJŲ (11-3)
- VIRTUVĖS DARBININKIŲ
- ELEVATORIŲ OPERUOTOJŲ
- NAKTINIŲ VALYTOJŲ

Nuolat, pilną laiką.
Turi suprasti ir kalbėti angliškai.
Liberališka prekių nuolaida.
Darbininkų lengvatos.

CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
Employment office
Val.: nuo 10 ryto iki 4:30 po pietų
11-tas aukštas
Vyrų Krautuvės Name

WABASH and MONROE

WORK NEAR HOME
SAVE $104 A YEAR CARFARE.

Well established firm needs
SWITCHBOARD
OPERATOR
TYPIST - BILLER
for interesting diversified work
Experienced — Small office
5 day week
BRADSHAW-PRAEGER & CO.
3248 W. 47th Place. LA 3-2050
STENOGRAPHERS

General office routine
No age limit
Good working conditions
and benefits.
Apply:

IDEAL ROLLER & MFG. CO.
2512 W. 24th Street
BIshop 7-5600

We have an immediate
opening for a
GENERAL OFFICE CLERK
with
Some typing ability.
Good starting salary
Pleasant working conditions
Hospitalization and insurance
Paid holidays and vacatins
Apply in person to:

MR. DOLEMAN

FRED H. SCHAUB ENG. CO.
2110 So. Marshall Blvd.

NEEDED IMMEDIATELY
EXPERIENCED
CASHIER - TYPIST
Modern branch office of large finance company has an opening for a lady who can type and likes dealing with people.
Good starting salary and
many employee benefits.
GENERAL FINANCE
LOAN CO.
4259 Archer Avenue
VI 7-7966

GENERAL HOUSEWORK
STAY
OWN ROOM AND BATH
GOOD SALARY
ROGERS PARK 4-1094

PATARNAUTOJŲ
Grožio Salone
- Reguliarės krautuvės valandos
- Prekių nuolaidų privilegijos
- Turi suprasti angliškai.

Kreiptis:
Beauty Salon—3-čias aukštas
CARSON PIRIE
SCOTT & CO.
State and Madison Sts.

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

TYPISTS

Interesting jobs for light, medium, or rapid typists are now open in our modern Southwest Side office.
Good starting salaries
Liberal company benefits
and nice co-workers make
ENGLANDER a pleasant
place to work.
Why not find out what we have
to offer YOU?
For further information
Phone or apply

THE ENGLANDER
CO., INC.

2447 WEST ROOSEVELT ROAD

MONROE 6-7500

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

GLENVIEW — SAVININKAS

Žemi 20-ts; 1 metų senumo mūrinis ranch namas; 3 dideli miegamieji; 24 pėdų seklyčia ir valgomasis kmb.; tile virtuvė ir prausykla; spalvoti pagražinimai, tinkuotos sienos; 60x147 pėdų lotas, patio, komb. langai nuo šalčio ir sieteliai. Daug ekstrų; patogi transportacija, mokyklos, etc.; šalia golfo lauko.

2848 CENTRAL ROAD
GLENVIEW
GLenview 4-4445

IDEALIŠKI NAMAI

Jūsų šeimai augintī. 5 kambarių ranch tipo namas ant ½ akro žemės. Mazguotos pušies seklyčia su natūraliu akmens židiniu. Siena nuo sienos kaurais išklota. Kieto medžio grindys. Cabinet virtuvė — tile prausykla — 2 karų garažas. — Patio — gražių medžių pavėsis. $14,500. Prieinamas įmokėjimas.

7500 WEST 9th.
GARDEN 4-2653

JUST LIKE NEW
1 YEAR OLD
BY OWNER
Beautiful ranch type brick bungalow, 5 rooms, natural birch cabinet kitchen, tile bath, 18 ft. living room, picture window, full basement, oil heat. Set on beautifully landscaped 37½ ft. lot. Aluminum combination storms and screens.
See today

3435 W. 73rd Place
WAlbrook 5-0994

IDEAL HOME FOR
GROWING FAMILY

6½ room brick bungalow
Completely furnished
Plus furnished apartment
in basement
Gas heat applied for
Two car garage
Beautifully landscaped yard
Must be seen to be appreciated

TOwnhall 3-5844

Ideal for growing family
2 story—6½ rooms, 24 ft. living room. Natural fireplace.
Steal cabinet kitchen, full basement.
Hot water air heat. 2 car garage.
Beautifully landscaped 50x140 lot.
3218 Wenonah — Berwyn
STanley 8-3078

PARDUODAMAS mūrinis katedžius Brighton Parke, ant 2 lotų, susideda iš 5 kambarių buto 1-me aukšte, 3-jų kambarių pastogėje ir 3 kambarių rūsy. Dujų šildymas. Pirmame aukšte yra kabinetai virtuvėje ir visi kiti moderniški įrengimai, įskaitant automatinę indų plovimo mašiną. Viskas yra puikiausiame stovyje; 4 karų naujas mūrinis garažas. Kaina $19,500.
SHULMISTRAS AND CO.
4004 S. Archer Ave. LA 3-6300

IDEAL FOR GROWING FAMILY

6 ROOM BRICK RANCH HOUSE
Plus extra Ashwood den.
1½ tile bath—tile kitchen.
Large recreation room in
basement.
Gas forced air heat.
1½ car attached garage.
Beautifully landscaped yard.
Near churches, schools,
transportation.

9301 SOUTH RIDGEWAY

GArden 2-5604

IN ROSELLE, ILLINOIS!
Lovely 5 room colonial—expandable. Stove and refrigerator. Full basement with gas forced air heat. Large garage attached to house. Landscaped yard, several fruit trees and berry bushes. Garden plot. Write owner: Box 195, Roselle, Ill. or phone:
ROSELLE 6111

IDEAL INCOME PROPERTY
or for growing family 8 room
residence—insul brick siding.
Completely furnished.
New oil forced air furnace.
Also new roof, 2 car garage.
Early possession.
STanley 8-7645

---

7 KAMBARIŲ NAMAS
Keturi miegamieji. Automatinis vanvens šildymas, 2 mašinų garažas. Stokeriu šildymas. Atdaras šeštadienį ir sekmadienį nuo 12-5 val.
3531 North Osceola
Šaukit CApitol 7-7555 po 5 popiet.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

2 BUTŲ MŪRINIS
6 ir 6 kambariai, 26 ir Millard. Kabinetai, indams plovyklos (sinkos), garažas. $15,800 — arba siūlykite.

SVOBODA, 3739 W. 26th.
Tel. LAwndale 1-7038

PARDUODAMA: TAVERNA ir namas. Didžiulė svetainė, du 4 kambarių butai viršuje. Karšto vandens šiluma, stokeris. Lietuvių kaimynystė. Galima nuomoti taverną. 1820 W. 46th Street.

---

7 KAMBARIAI
4 miegamieji, nuo sienos iki sienos kilimai. Beržo medžio kabinetais virtuvė. Roper dujomis pečius, šaldytuvas. 1½ voninės, venecinės užuolaidos, oro pakaitoms atsparūs langai. Automatinė aliejaus šilima, lotas 74x165, 2 mašinų garažas su šalia įvažiavimu, iškeliamos jo durys. Ciclone tvora, žemi taksai. Arti visų mokyklų, bažnyčios, transportacijos. 6024 North Harlem. NEwacastle 1-4599.

3-5 MŪRINIS, 2 karų garažas. Tuoj galima užimti vieną butą. Be to $100 mėnesiui. 2621 West 24th St.

2-JŲ AUKŠTŲ mūrinis namas. 2 po 5. Karštu vandeniu alyva šildomas. 5654 South Damen Ave., Teirautis po 5 val. vakarais, šeštadienį ir sekmadienį visą dieną.

---

2 BUTŲ MŪRINIS, 4-4 KAMB.
Arti 21-mos ir Keeler
Su kabinetine virtuve, tile maudyne.
Kaina $16,500.

SVOBODA, 6013 Cermak Rd.
BISHOP 2-2162

FARMS FOR SALE
Ūkiai Pardavimui

20 A K R Ų
Viskas aptverta. 7 kambarių namas, 4 kiti pastatai, bėgantis vanduo. Jaunas sodas. 3½ mylios į piet vakarus nu Knox. Kaina $5,900. Rašyti Frank Maples, R. R. 1, Box 457, Knox, Ind.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

TVARKINGAM negirtuokliui vyrui išnuomojamas vienas miegamas kambarys. 821 West 34th Place.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

LAUNDERETTE
22 Bendix mašinos
3 džiovintuvai
1 mangel
Puikios pajamos. Be agentų.
VIctory 2-4041
Nuo 9 iki 6 val.

Slaptai tiria pasenusius namus

Valstybės gynėjas Gutknecht pareiškė, jog Chicagoje esą eilė pasenusių ir gyventi pavojingų namų, kuriuose bet kada gali kilti gaisras ir gyventojai nespėti iš jų ištrūkti. Jis sako, kad jo raštinė slaptai tokius namus registruojanti ir tyrinėjanti, nes esą politikai su spekuliantais tyčia tokią padėtį palaiką.

Užpuolė auklę

Woodlawn apylinkėje įėjo į namus vienas vyriškis, kuris rado troboje 18 m. mergaitę vaiko auklę bežiūrint televizijos. Jis jai pirma smogė kažkokiu daiktu per galvą, o paskui išprievartavo.

Mergaitė turėjo būti nugabenta į Jackson Parko ligoninę. Ji sako, jog vyriškis įėjęs į vidų per duris, kurias ji palikusi atviras, norėdama, kad kambarys atsivėdintų.

★ **Garsių komikų komedija** arba pasaulinių įvykių vaizdai, matomi jūsų namuose 1954 m. modelio Zenith ir GE televizijos aparatų ekrane, palengvins jūsų poilsį, kartu teikdami naudingų informacijų. Didelis pasirinkimas inž. A. Semėno vedamoje prekyboje "Daina", 3130 S. Halsted St. Tel. DA 6-6887. (Skelb.).

★ **Dovanoms,** niekur negausite tokio didelio pasirinkimo dovanoms lietuviškų meno kūrinių rankdarbių, odos, medžio, gintaro ir kitokių, kaip pas J. Karvelį, 3322 ir 3249 S. Halsted St., Chicago, Ill. Telef. YArds 7-0677 arba DAnube 6-1136. Čia pat gausite didelį pasirinkimą SIUVAMŲ ir rašomų mašinų Europos fabrikų gamybos. (Sk.)

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.